HES KODUNUZU ALDINIZ MI?

Odamıza giriş yaparken HES Kodu bildirme zorunluluğu bulunmaktadır!

HES Kodu "Oluşturma"

1

Hayat Eve Sığar uygulamasında **"HES kodlarım"** sekmesine tıklanır.

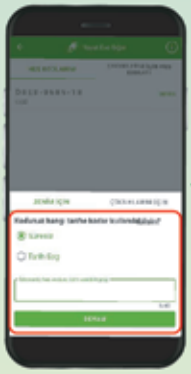

2

Açılan ekranda **"süreli veyasüresiz"** olarak HES Kodu oluşturulabilir.

3

Tebrikler! **HES Kodunuzu oluşturdunuz.** Bu ekranda HES kodunuzu **paylaşabilir** veya sağ üstte bulunan QR bölümünden **HES** kodunuzu okutabilirsiniz.

HES Kodu "Sorgulama"

1

Hayat Eve Sığar uygulamasında **"HES kodlarım"** sekmesine tıklanır.

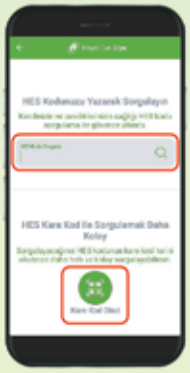

2

Sorgulanma istenen kişinin **HES kodu** yazılarak veya HES koduna ait **Kare Kod** okutularak sorgulama işlemi yapılır.

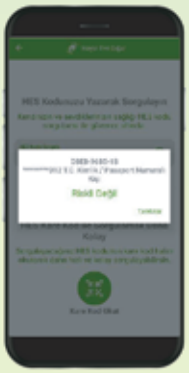

3

Sorgulama sonucundan sorgulanan kişinin **Covid-19 risk durumunu öğrenilebilir.**

1- HAYAT EVE SIĞAR UYGULAMASI İLE HES ALMA

Hayat Eve Sığar uygulaması üzerinden 'HES Kodu İşlemleri ' bölümüne girilir ' HES Kodu Oluştur' butununa tıklanır. KOD kullanım süresi seçilir ve KOD oluşturulur.

2- E-DEVLET UYGULAMASI ÜZERİNDEN HES KODU ALMA

HES kodunu e-Devlet sistemi üzerinden **https://www.turkiye.gov.tr/saglik-bakanligi-hes-kodu-uretme-ve-listeme** adresinden alabilirsiniz.

3-SMS İLE HES KODU ALMA

HES yazıp aralarında boşluk bırakılarak sırasıyla T.C. kimlik numarası T.C. kimlik seri numarasının son 4 hanesi ve paylaşım süresi yazılır ve 2023'e SMS olarak atılır.

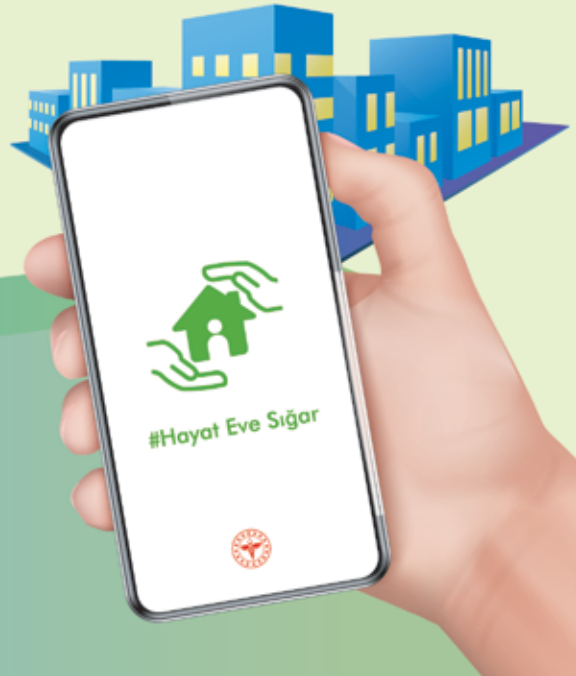

Ekonomik kalkınma,
Türkiye'nin özgür, bağımsız,
daima daha kuvvetli,
daima daha refahlı
Türkiye idealinin
belkemiğidir.

M. K. Atatürk

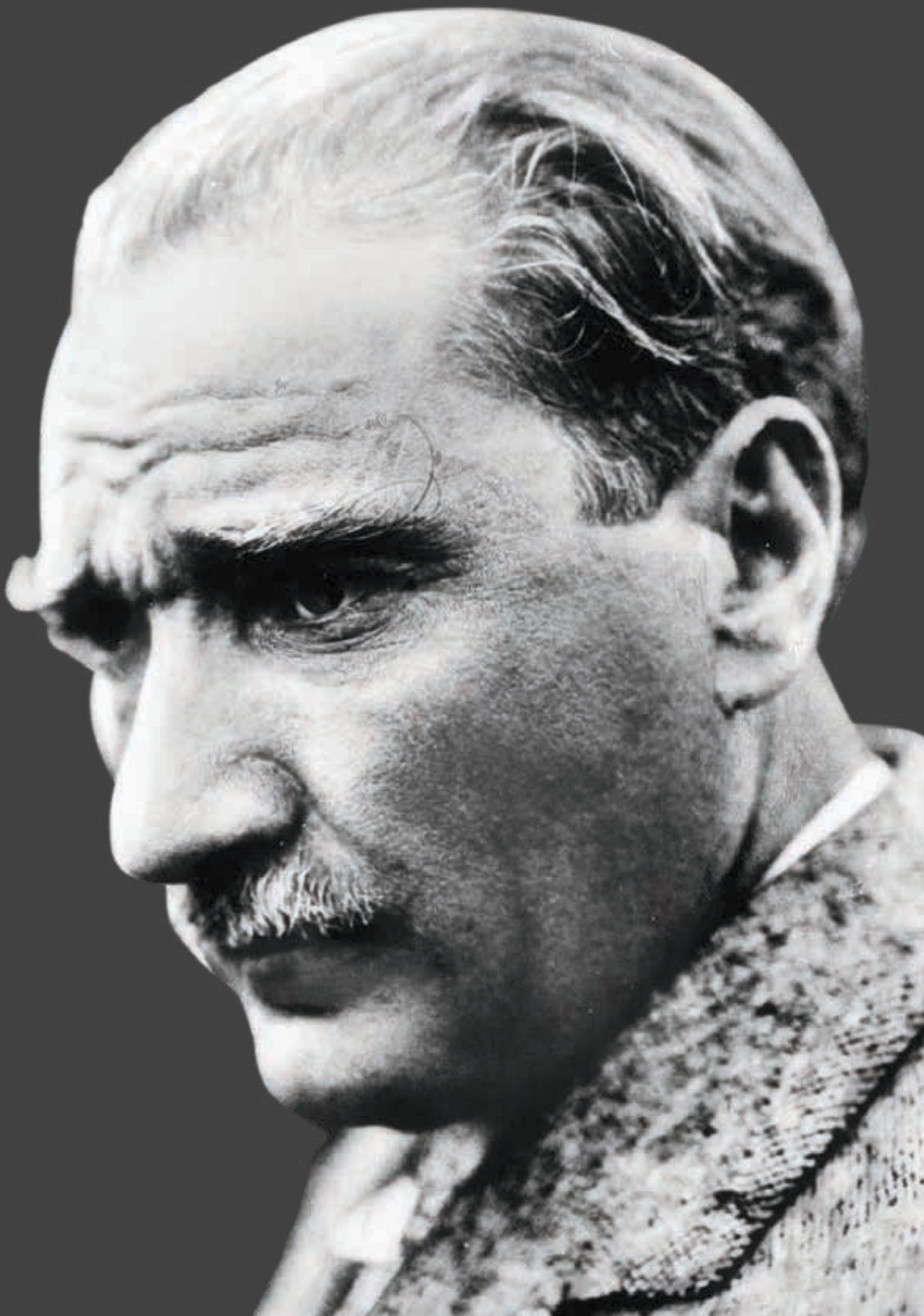

Merhaba...

Yaklaşık bir yıllık bir aradan sonra sizlere ETO Dergi aracılığıyla ulaşmanın mutluluğu içindeyim. Bu süre zarfında önceliğimiz Covid-19 salgınından kaynaklanan meseleler olduğu için siz üyelerimize ETO Dergi vasıtasıyla ulaşamamıştık.

Geride bıraktığımız zamanda tüm enerjimizi ve mesaimizi salgın nedeniyle ortaya çıkan sorunların çözümüne, siz üyelerimizin ticaretini hızlandırmaya harcadık. Deyim yerindeyse hayatın alt üst olduğu, dünyada ve ülkemizde tüm alışkanlıklarımızı değiştirdiğimiz bir dönem yaşadık. Yaşamaya da devam ediyoruz.

Salgın nedeniyle 3 binden fazla üyemiz faaliyetlerini kısıtlamak ya da işletmelerini geçici olarak kapatmak zorunda kaldı. Kısıtlama ve tedbirlerden dolaylı olarak etkilenen üye sayımız 8 bine yaklaştı.

Yaşanan bu süreci atlatmak, üyelerimizin sorunlarını aktarmak, ilgili kurumlar ve bakanlıklarla istişarede bulunmak için yoğun mesai harcadık. Değişen tebligatları üyelerimize ulaştırmak, ticari faaliyetlerin devam etmesini sağlamak için kurumlarla ve siz üyelerimizle sürekli iletişim ve temas sağladık.

Şehrimizdeki üniversite öğrencilerine ve turizme göre faaliyetlerini şekillendirmiş olan hizmet sektörümüzün yaşadığı sıkıntıları iletmek üzere valililiğimiz başta olmak üzere üç üniversitemizin de rektörleriyle temaslar sağladık.

Sorunları iletebilmek için kimi zaman yüz yüze, kimi zaman ise telekonferans ve telefon yöntemiyle çaba gösterdik. Meslek komitelerimiz taleplerini tespit etmek üzere üyelerimizle sürekli iletişim halinde oldu.

Bu süreçte en büyük mesaimizi salgından etkilenen üyelerimize finans kaynakları oluşturmak için yaptık. Odamızın tüm öz kaynaklarını seferber ederek, TOBB'un da desteğiyle siz kıymetli üyelerimize 38 milyon lira nefes kredisi sağladık.

Tacir statüsünde olan üyelerimizin de esnaflar gibi kamu kredilerinden faydalanabilmesi için yoğun gayret gösterdik. Ne mutlu ki bizlere bu çabalarımızın neticesinde üyelerimiz de kamu eliyle sağlanan kredilerden faydalanabildi. Kamu kaynaklı ve odamızın sağladığı Nefes Kredisiyle birlikte üyelerimize oluşturulan finansman miktarı 77 milyon liraya ulaştı. Böylece bir yıl içinde siz üyelerimize odamız bütçesinin neredeyse 4 katı kadar finansman oluşturduk.

Sıra dışı gelişmeler olağanüstü çabaları da beraberinde getirir. Bu nedenle sağladığımız kredi desteğiyle yetinemezdik. İşte bu düşünceden hareketle Ziraat Bankası ve Halkbank ile siz üyelerimize tedarik zincirleri oluşturmak için işbirlikleri gerçekleştirdik.

Artık üyelerimiz Bankkart Başak Tedarik Zinciri ve Paraf Kredi Kartı Tedarik Zinciri aracılığıyla kendilerine tanımlanan limitler dahilinde peşin para olmadan, çek ve senede ihtiyaç duymadan, 540 güne kadar vadeyle ve %8'e varan indirimlerle alışveriş yapabiliyor. Malını satan üyelerimiz de bir gün sonrasında güvenle tahsilatını gerçekleştirebiliyor.

Siz üyelerimize finansal destek sağlamaya çalışırken bir yandan işletmelerimizin pandemiyle mücadelesine katkı sağladık. Maskeye ulaşmakta güçlük yaşanan dönemde 100 bin adet maskeyi üyelerimize ücretsiz olarak dağıttık. Sağlık İl Müdürlüğümüzün de katkısıyla işyerlerinde Covid-19 salgından korunmanın yollarına dair seminerler düzenledik.

Üyelerimizin ve çalışanlarının Covid-19 testini hızla ve çok uygun fiyatla yaptırabilmeleri için de ETO- PCR Test Merkezlerini faaliyete sunduk. Bu sayede hem üyelerimizin hem de çalışanlarının çok daha düşük maliyetle Covid-19 PCR Testi yaptırmalarına olanak tanıdık.

2018 yılında başlattığımız ETO dijital dönüşüm uygulamalarının faydalarını pandemi döneminde gördük. Bu zor süreçte üyelerimiz odaya gelmeden online olarak hizmet almaya devam etti. ETOTV'de yayınlanan eğitim ve seminerleri hem üyelerimiz hem de çalışanları takip edebildi.

Pandeminin etkileri henüz azalmış değil. Vaka sayıları da şu an için artmaya devam ediyor. Aşılanmayla ve virüsün artık toplum için tehlike teşkil etmemesiyle birlikte hayatın da normale dönmesi bekleniyor.

Bu süreçle birlikte ekonominin de çarklarının hızla döneceği kanaatindeyim.

Daha önce de olduğu gibi bugün ve yarın da siz üyelerimizin yanında olacak, Eskişehir ekonomisini, üreten, emek veren, alın teri döken, istihdam sağlayan, katma değer yaratan tüccarımız, esnafımız ve sanayicilerimize öncülük etmeye devam edeceğiz.

Saygı ve sevgilerimle...

Metin GÜLER
Eskişehir Ticaret Odası Başkanı

8 HABER

Eto'dan "Hayatı Durdurmayalım" Çağrısı

Pandemide 2227 Üyeye Kredi Desteği

25 KAPAK KONUSU

Erol AYYILDIZ
T.C. Eskişehir Valisi

Ecz. Yücel YENİLMEZ
Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Üyesi

Bülent ŞARLAR
ETO Yönetim Kurulu Üyesi

Ufuk KESKİN
ETO 40. Meslek Komitesi Başkanı

54 UZMAN GÖRÜŞ

Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgını Sürecinde Sosyal Sigortalar Kurumu Uygulamaları

Mustafa ÇOTAK

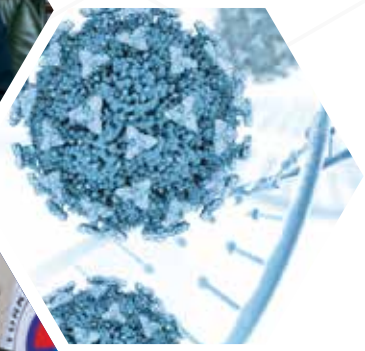

46 KONUK BAŞKAN

İbrahim BURKAY
Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

50 İŞ DÜNYASININ GÜÇLÜ KADINLARI

2021'De Kadın Girişimciliğine Eskişehir Damga Vuracak

Elif GÜRKAYNAK

DERGİ KÜNYESİ
ESKİŞEHİR TİCARET ODASI DERGİSİ
ISSN 1300 – 3682

Nisan 2021
Yıl : 38 Sayı : 126

Yerel Süreli Yayın

Eskişehir Ticaret Odası Adına

İmtiyaz Sahibi
Metin Güler
Yönetim Kurulu Başkanı

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ali Varol

Yayın Kurulu
Süleyman Kutlu
Kerem Can Apaydın
Prof. Dr. Erol Kutlu
Prof. Erol İpekli
Arda Genç

Yayın Koordinatörü
Aysun Cengiz

Haber Sorumlusu
İsmail İlkselvi

Tasarım
Aysun Cengiz
Gökhan Güçlü
Elçin Alptekin

Fotoğraf
Murat Toksöz
Erhan Erci

58
ESKİŞEHİR'DEN

Eskişehir Alaaddin Camii Minaresi İnşa Kitabesinin Tarihlendirilmesi Üzerine Son Tespit

Prof. Dr. Mehmet Mahur TULUM

Prof. Dr. Mehmet Erol ALTINSAPAN

64
ÇEVRE

İşletmeler İçin Sürdürülebilirlik

Başak DEMİRAY

68
GEZGİN

Frig Vadileri: Frigler'den Günümüze Kalan Kültürel Miras

Doç. Dr. Hakan SİVAS

76
BİLİM VE TEKNOLOJİ

"Kıyamet Günü" Buzulu Hızla Eriyor!

İdare Yeri
2 Eylül Cad. No: 28/6
Odunpazarı / ESKİŞEHİR

İletişim
Tel: 0 222 222 26 26
Fax: 0 222 230 72 33

www.etonet.org.tr
etodergi@etonet.org.tr

Reklam ve Baskı Sorumlusu
Eskişehir Ticaret Odası
0 222 222 26 26 / 219

Baskı
Önka Matbaa
www.onkamatbaa.com
0312 384 26 86

Yayın Türü
Yerel, Süreli. Dergimiz 4 ayda bir yayımlanır. Dergide yayımlanan yazılar yazarların kişisel görüşlerini yansıtmaktadır. Yazılarla ilgili her türlü hukuki ve etik sorumluluk yazarlara aittir. İzinsiz alıntı yapılamaz. Para ile satılmaz.

ETO'DAN "HAYATI DURDURMAYALIM" ÇAĞRISI

Eskişehir Ticaret Odası iş hayatının durmaması, hizmet sektörünün yeniden kapanmaması amacıyla tedbirlerin önemine şehir genelinde dikkat çekmek için "Sağlıkla Çalışmaya Devam" isimli kampanyayı başlattı.

Covid-19 virüsü nedeniyle şehirdeki ekonomik hayatın durmaması, yeniden kapatma tedbirlerinin alınmaması için Eskişehir Ticaret Odası tarafından bir kampanya başlatıldı. Vaka sayıların artışına dikkat çekmek ve işletmelerin yeniden kapatılmasının önüne geçmek amacıyla düzenlenen "Sağlıkla Çalışmaya Devam" isimli kampanya basın toplantısıyla tanıtıldı. Eskişehir Ticaret Odası Meclis Toplantı Salonu'nda gerçekleştirilen basın toplantısına Eskişehir Valisi Erol Ayyıldız, Vali Yardımcısı Aslan Avşarbey, Eskişehir İl Sağlık Müdürü Prof. Dr. Uğur Bilge, Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, Meclis Başkanı Halil İbrahim Ara, ETO yönetim kurulu üyeleri ve meclis divanı katıldı.

"Üyelerin ve çalışanlarının yanında olmaya gayret gösterdik"

Toplantıda konuşan ETO Başkanı Metin Güler, salgının şehrimizde ve ülkemizde bir yılı aşkındır sürdüğünü belirterek, bu süreçte hizmet sektörünün salgından olumsuz olarak etkilendiğini söyledi. ETO'nun tüm maddi imkanlarını bu süreçte seferber ettiğini ve salgının olumsuz etkilerini bertaraf etmek için çalıştığını belirten Güler, oda olarak hem üyelerin hem üye işyerinde çalışanların yanında olmaya gayret gösterdiklerini kaydetti.

ETO'nun tüm maddi imkanlarını bu süreçte seferber ettiğini ve salgının olumsuz etkilerini bertaraf etmek için çalıştığını belirten Güler, oda olarak hem üyelerin hem üye işyerinde çalışanların yanında olmaya gayret gösterdiklerini kaydetti.

"İşletmelerin kapanmaması için tedbirlere dikkat etmeliyiz"

Hizmet sektöründe yeniden kapanmaların olmaması için vaka sayısının artmaması gerektiğine dikkat çeken Güler, kampanyanın billboard, afiş ve yazılı basın olmak üzere tüm iletişim araçlarıyla duyurulacağını söyledi. İşletmelere "Sağlıkla Çalışmaya Devam" sloganlı afişlerin de teslim edileceğini belirten

ETO Başkanı Metin Güler, salgını yenmek için tüm şehrin birlik olması ve herkesin tedbirlere dikkat etmesi gerektiğini ifade etti.

"Kampanyanın salgının azalmasına katkı sağlayacağını umuyorum"

Toplantıda konuşan Eskişehir Valisi Erol Ayyıldız ise, salgının hem toplumsal hayatı hem de iş yaşamını olumsuz etkilediğini, son zamanlarda vakaların artış gösterdiğini belirterek, tüm şehrin elbirliğiyle bu tabloyu tersine çevirebileceğine dikkat çekti. ETO'nun düzenlediği kampanyanın farkındalık oluşturulmasına ve vaka sayısının azalmasına katkı sağlayabileceğini belirten Ayyıldız, virüsle tüm şehrin topyekün mücadele etmesinin önemine değindi.

Vali Ayyıldız tedbirlerin altını çizdi

Eskişehir'in coğrafi konumu sebebiyle yakın şehirlerdeki vatandaşlar tarafından çokça ziyaret edildiğini belirten Vali Ayyıldız, bu sebeple tedbirlere daha çok dikkat edilmesi gerektiğini ifade etti. Eskişehir'in nüfusunun yoğun olarak şehir merkezinde yaşadığını ve şehrin yaşamının hareketli olduğunu belirten Ayyıldız, maske, mesafe ve hijyen tedbirlerinin önemine dikkat çekti.

sağlıkla çalışmaya devam

PANDEMİDE 2227 ÜYEYE KREDİ DESTEĞİ

Ülkemizin 2020 yılının ilk çeyreğinde tanıştığı Covid-19 virüsü iş hayatını da durma noktasına getirdi. Salgının artış göstermesiyle birlikte tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de iş hayatında ve toplumsal yaşamda kısıtlama tedbirlerine gidildi. Alınan tedbirler nedeniyle Eskişehir'de de binlerce firma faaliyetlerine geçici olarak ara vermek ya da kısıtlama uygulamalarıyla devam etmek zorunda kaldı. Alınan tedbirler nedeniyle ticari hayat durma noktasına geldi. Salgın nedeniyle 3 binden fazla firma doğrudan 8 bine yakın işletme de dolaylı olarak etkilendi.

Nefes Kredisi

Salgından etkilenen ve finansal tablosu bozulan firmaların imdadına Eskişehir Ticaret Odası yetişti. ETO Covid-19 salgınından olumsuz etkilenen üyelerinin finansman ihtiyacında da yanında oldu. Tüm öz kaynaklarını maddi kayıp yaşayan üyelerine finansman sağlamak için seferber eden Eskişehir Ticaret Odası bütçesinin iki katı kadar kredi desteği sağladı. TOBB'un (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği) desteğiyle 3 milyon liranın altında cirosu olan ETO üyelerine 50 bin liraya kadar, 3 milyon liranın üstünde cirosu olan üyelere ise 100 bin liraya kadar Nefes Kredisi imkanı sunuldu. ETO üyeleri Nefes Kredisini 6 ay ödemesiz, 12 ay eşit taksitli ve %7,5 brüt faiz oranıyla uygun ödeme koşullarla kullandı. Nefes Kredisi'nden toplam 675 üye faydalandı. Üyelere sağlanan Nefes Kredisi miktarı 38.762.500'e ulaştı.

Can Suyu İşletme Kredisi

Eskişehir Ticaret Odası özkaynaklarıyla kredi desteği sağlamanın yanında üyelerine kamu kaynaklı kredilerin de sağlanması için de öncülük etti. Üyelerin devlet destekli kredilerden yararlanabilmesi için TOBB ve ilgili kurumlar nezdinde yoğun çaba gösterildi. Tacir statüsündeki işletmelerin de esnaflar gibi kredi kullanabilmesi için bakanlıklarla ve milletvekilleriyle temaslar gerçekleştirildi. Temasla neticesinde tacirlerin de esnaflar gibi kamu kaynaklı kredilerden faydalanabilmesi sağlandı. Bu sayede Eskişehir Ticaret Odası üyesi 1522 tüccar Can Suyu İşletme Destek Kredisi kullanabildi. Böylece 2020 yılında kamu bankalarından ETO üyelerine sağlanan kredi miktarı miktarı ise 38 milyon lirayı geçti.

ÜYELERE VE ÇALIŞANLARA UYGUN KOŞULLARDA PCR TESTİ

Eskişehir Ticaret Odası'nın yaptığı anlaşmalar sayesinde oda üyesi firmalar ve bu firmalarda çalışanlar KDV dahil 150 Lira ücretle Covid-19 testi yaptırabiliyor.

Eskişehir Ticaret Odası Covid-19 salgının işyerlerinde yayılmasını önlemek, üyelerimizin ve çalışanlarının sağlığını korumak amacıyla çok önemli bir işbirliklere imza attı. Özel Gürlife Hastanesi ve Özel Anadolu Hastanesi ile yapılan anlaşmalar sayesinde ETO üyeleri ve çalışanları piyasa koşullarının çok daha altında bir ücret karşılığında Covid-19 PCR Testi yaptırabiliyor.

İşyerinde ve online randevuyla test

ETO üyeleri ve çalışanları Özel Gürlife Hastanesi ve Özel Anadolu Hastanesi'nde www.etonet.org.tr/Covidtest adresinden alacakları randevuyla hızla test yaptırabiliyor. Ayrıca 10'dan fazla çalışanı olan işyerleri randevu ile işyerlerinde test talebinde bulunabiliyor. Böylece çalışanlar hastane gitmek zorunda kalmadan iş yerinde test yaptırabiliyor.

Üyelere kolay ve uygun koşullarda test

ETO PCR Test Merkezleri hakkında değerlendirmede bulunan ETO Başkanı Metin Güler, salgının işyerlerinde tehdit oluşturduğunu belirterek, üyelerin ve çalışanlarının salgından korunması ve erken tedavi alabilmeleri için PCR testinin çok önem taşıdığını vurguladı. PCR Testine ETO üyelerinin ve çalışanlarının uygun koşullarda ve hızla erişebilmesinin önemine değinen Güler, üye işyerlerinin ve personellerinin piyasa koşullarına göre çok daha uygun ücretle test yaptırabildiğini söyledi.

EOSB VE ETO PROJELER İÇİN BİR ARAYA GELDİ

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler ve Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Nadir Küpeli, Eskişehir Endüstri Fuarı için ortaklaşa çalışılması ve sanayicilere yönelik projelerde işbirliği yapılmasını değerlendirdi.
ETO Başkanı Metin Güler, haziran ayında gerçekleştirilmesi planlanan Eskişehir Endüstri Fuarı hakkında bilgi vermek ve ortaklaşa gerçekleştirilebilecek projeleri istişare etmek üzere Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi (EOSB) Başkanı Nadir Küpeli'yi ziyaret etti. Covid-19 salgının Eskişehir ekonomisine etkilerinin de masaya yatırıldığı toplantıda her iki kuruluşun da birlikte proje ve faaliyetler gerçekleştirmesi üzerinde duruldu. Toplantıda ayrıca sanayicileri ilgilendiren konularda ortaklaşa toplantı, seminer ve eğitim düzenlenmesi, Eskişehir Endüstri Fuarı'nda işbirliği yapılması değerlendirildi.

Her iki kuruluş da işbirliği vurgusu yaptı

Toplantıda ETO Başkanı Metin Güler, Eskişehir Ticaret Odası olarak şehrin geleceğini ve üyeleri ilgilendiren projeler için işbirliğine açık olduklarının altını çizdi. Ziyaretten duyduğu memnuniyeti ifade eden Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Nadir Küpeli de Eskişehir OSB olarak şehrin sanayisine ve ekonomisine değer katacak projelere katkı sağlamaya hazır olduklarını dile getirdi.

MİLLİ EĞİTİME ETO'DAN DESTEK

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği öncülüğünde başlatılan kampanyaya katılan ETO, 70 adet klavyeli tabletle eğitime destek oldu.

Eskişehir Ticaret Odası, eğitime katkı sağlamak amacıyla TOBB öncülüğünde başlatılan kampanyaya destek verdi. ETO, TOBB öncülüğünde başlatılan kampanyaya 70 adet klavyeli tablet bağışında bulundu. Tabletler ETO'da gerçekleştirilen tören ile Eskişehir İl Milli Eğitim Müdürü Hakan Cırıt'a teslim edildi.

"ETO eğitimde üzerine düşerini yapıyor"

Törende kısa bir konuşma yapan Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, ETO tarafından Eskişehir'e iki okul kazandırıldığını belirterek, imkanlar dahilinde eğitime destek olmayı devam edeceklerini dile getirdi. Törende konuşan Eskişehir İl Milli Eğitim Müdürü Hakan Cırıt ise eğitimin şehirdeki tüm kuruluşlarla ve kurumlarla ortak yürütülmesi gereken bir konu olduğunu belirterek, ETO'nun üzerine düşeni yapmasından ve eğitime destek olmasından mennuniyet duyduğunu sözlerine ekledi.

LOKANTA, KAFE VE RESTORANLAR TALEPLERİNİ İLETTİ

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, yeme içme sektöründeki üyelerin taleplerini ve şikayetlerini dinlemek üzere restoran, lokanta ve kafeleri ziyaret etti. Cengiz Topel Caddesi, Vural Sokak ve Köprübaşı'daki yeme içme sektöründeki işletmeleri ziyaret eden Güler'e ETO Yönetim Kurulu Üyesi Bülent Şarlar ve ilgili meclis üyeleri ve meslek komitesi üyeleri de eşlik etti. Ziyaretlerde üyeler lokanta, restoran ve kafe ayırt edilmeksizin tüm yeme içme yerlerinin HES Kodu ile müşteri kabul etmeye başlaması, sektördeki tüm işletmeler için mücbir sebep ilan edilmesi, , vergi ve kredi ödemelerinin 2022'ye ertelenmesi, TAPDK belgelerinin süresinin uzatılması, elektrik ve doğalgaz faturalarında destek verilmesi gerektiğini ifade ettiler.

Firma sahipleri faturalarını bile ödemekte zorlanıyor

Ziyaretlerde taleplerini sıralayan ETO üyeleri, pandemi nedeniyle yaklaşık bir yıla yakın iş yapamadıklarını, ciro kaybı yaşadıklarını, paket servisle yaptıkları satışların dükkanların masraflarını bile karşılamadığını buna karşın vergi ve diğer yükümlülüklerinin devam ettiğini, doğalgaz ve elektrik faturalarını bile ödeyemediklerini dile getirdiler.

Tüccar kredi ödemelerinin ertelenmesini istiyor

Restoran, lokanta ve kafe işletmeciliği yapan firmalar ruhsat veya çalışma süresine bakılmaksızın tüm firmalar için mücbir sebep ilan edilmesi gerektiğini belirttiler. Mali dengelerinin bozulduğunu ve ciro kaybından dolayı borçlarını ödeyemediklerini belirten ETO üyeleri tüm vergilerin ve kredi ödemelerinin 2022 yılına ertelenmesi gerektiğine dikkat çektiler.

TAPDK belgelerinde süre sorunu var

Restoran ve bar işleten firmaların dile getirdiği bir diğer sorun ise TAPDK (Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu) belgelerinin süresinin sona ermesi oldu. TAPDK belgeleri için çok yüksek miktarda ödeme yaptıklarını ancak işletmelerini açamadıkları için belgeyi de kullanamadıklarını belirten üyeler, kullanamadıkları belge için para ödediklerini dile getirdiler. TAPDK belgeleri için ücret iadesi olması gerektiğini belirten ETO üyeleri, taleplerinin ilgili kurumlara iletilmesini bildirdiler.

ÜYELER İÇİN TEDARİK ZİNCİRLERİ

Ziraat Bankası ve Halkbank ile sağlanan işbirliği neticesinde ETO üyeleri kendilerine tanımlanan limit dahilinde peşin para olmadan ürün ve hizmet alabiliyor, alışverişlerini 540 gün vade ile yapabiliyor. Ürünlerini satan üyeler için ise "Tahsilatımı nasıl yaparım?" endişesi ortadan kalkıyor.

Bankkart Başak Tedarik Zinciri

Eskişehir Ticaret Odası'nın Ziraat Bankası ile imzaladığı protokol neticesinde üyeler Bankkart Başak Tedarik Zinciri ayrıcalıklarından yararlanabiliyor. Sisteme dahil olan ETO üyeleri kendilerine tanımlanan limit dahilinde peşin para olmadan ürün ve hizmet alabiliyor. ETO üyeleri çek ve senede ihtiyaç duymadan 540 güne varan vadeyle ve % 8'e varan indirimle ürün veya hizmet satın alabiliyor. Bankkart Başak Tedarik Zincirine dahil olan ETO üyeleri sattıkları ürünün tahsilatını bir gün sonrasında ve özel komisyon oranlarıyla yapabiliyor.

ETO ve Bankkart Başak Tedarik Zinciri protokol töreninde konuşan Ziraat Bankası Eskişehir Bölge Müdürü Canay Demirbel ticaretin gelişmesi, tüccar ve sanayicinin rahatlıkla işlerini yürütebilmesi için çalıştıklarını dile getirdi.

Paraf Kredi Kartı Tedarik Zinciri

Eskişehir Ticaret Odası'nın üyeleri Halkbank ile yapılan protokol gereği Paraf Kredi Kartı Tedarik Zinciri fırsatlarından da faydalanabiliyor. Paraf Kredi Kartı Tedarik Zinciri Finansmanı'na dahil olan ETO üyeleri ürün ve hizmet alımlarında 540 güne varan taksit veya esnek ödeme imkanını kullanabiliyor. Paraf Kredi Kartı Tedarik Zinciri Finansmanı ile ETO üyeleri ürününü güvenle ve tahsilat sorunu olmadan satabiliyor. Böylece ETO üyeleri hem alırken hem de satarken kazançlı çıkıyor.

ETO- Halkbank Paraf Kredi Kartı Tedarik Zinciri Protokol Töreninde konuşan Halkbank Eskişehir Bölge Koordinatörü Yücel Örne, ETO üyelerine mümkün olduğu kadar herhangi bir kefalet aranmaksızın destek olmaya çalışacaklarının altını çizdi.

AKARYAKIT SEKTÖRÜ İÇİN TSE İLE İŞBİRLİĞİ

Eskişehir Ticaret Odası ve Türk Standartları Enstitüsü akaryakıt sektörü için işbirliği yaptı. Daha önceleri şehir dışında yapılan akaryakıt tankerlerinin sayaç muayeneleri Eskişehir Ticaret Odası 17. Meslek Komitesi'nin talebi ve TSE Eskişehir Belgelendirme Müdürlüğü'nün desteğiyle Eskişehir'de gerçekleştirildi. ETO üyesi 26 firmaya ait 43 tankerin sayaç muayenesi Ankara'dan gelen TSE kontrol uzmanları tarafından Teksan Araç Kontrol Merkezi'nde yapıldı.

ETO'dan TSE Eskişehir Müdürlüğüne teşekkür

ETO Başkanı Metin Güler, Meclis Başkanı Halil İbrahim Ara, yönetim kurulu üyeleri Orhan Köksal ve Özgür Alp, Akaryakıt Ürünleri ve LPG Ticareti Meslek Komitesi Başkanı Yavuz Metin ile birlikte tanker sayaç muayenelerin gerçekleştiği Teksan Araç Kontrol Merkezi'ni ziyaret etti. Üyelerin uygulamadan memnun olduğunu belirten Güler desteği dolayısıyla, TSE Eskişehir Belgelendirme Müdürü İsmail Kaynarca'ya teşekkür etti.

KAMU BANKALARIYLA İSTİŞARE TOPLANTILARI

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, Eskişehir'deki kamu bankalarıyla gerçekleştirdiği toplantılarda, üyelerin kullandığı ticari kredilerin ertelenmesi, işletme kredilerinin faizlerinin düşürülmesi, esnaf ve tüccara daha çok destek verilmesi gerektiğini vurguladı.

Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, üyelerin yaşadığı finansal sıkıntıları aktarmak ve neler yapılabileceğini istişare etmek üzere Eskişehir'deki kamu bankalarının bölge müdürleriyle bir araya geldi. Ziraat Bankası Bölge Başkanı Canay Demirbel, Halkbank Eskişehir Bölge Koordinatörü Yücel Örnek, Vakıfbank Bölge Müdürü Yunus Ayten'i ziyaret eden Güler, pandeminin ETO üyeleri üzerindeki etkisi hakkında bilgi verdi.

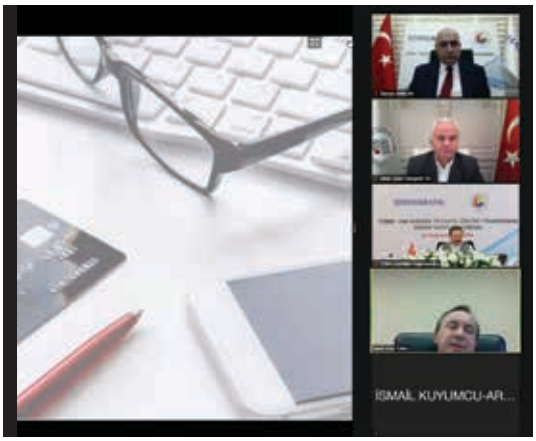

Tedarik zincirleri üyelere fayda sağladı

Üyelerin kamu bankalarından aldıkları kredilerin ertelenmesi talep ettiklerini belirten Güler, işletme kredilerinin de yüksek olduğunu dile getirdi. ETO'nun öz kaynaklarıyla ve girişimleriyle 2197 üyeye kredi sağladığının altını çizen Güler, kamu ve özel bankalar aracılığıyla sağlanan kredinin 79 milyon liraya ulaştığını söyledi. ETO'nun Halkbank ve Ziraat Bankası ile yaptığı tedarik zinciri anlaşmalarının üyelere fayda sağladığını dile getiren Güler, tüccara, esnafa ve sanayiciye özel ve kamu ayrımı olmaksızın tüm bankaların destek olması gerektiğini kaydetti.

YEME-İÇME VE KONAKLAMA SEKTÖRÜNE KONTROLLÜ NORMALLEŞME TEDBİRLERİ ANLATILDI

ETO ve Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü işbirliğiyle düzenlenen bilgilendirme toplantılarında yeme-içme ve konaklama sektöründe faaliyet gösteren firmaların kontrollü normalleşme sürecinde alması gereken tedbirler paylaşıldı.

Eskişehir Ticaret Odası ve İl Sağlık Müdürlüğü işbirliğinde yeme içme sektörü ile konaklama hizmetleri alanında faaliyet gösteren firmalar için bilgilendirme toplantıları düzenlendi. Bilgilendirme toplantıları ETOTV aracılığıyla telekonferans yöntemiyle gerçekleştirildi. Toplantılardan önce ETO Başkanı Metin Güler ve ilgili meslek grubunda faaliyet gösteren ETO Yönetim Kurulu Üyesi Bülent Şarlar tarafından açılış konuşmaları gerçekleştirildi. Açılış konuşmalarında yeme-içme ve konaklama sektöründe faaliyet gösteren firmaların pandemi nedeniyle çok büyük iş kaybı yaşadıkları ifade edildi. Güler ve Şarlar tarafından yapılan konuşmalarda sektördeki kayıpların artmaması ve kapatma tedbirlerinin yeniden uygulanmaması için herkese sorumluluk düştüğünün altı çizildi.

Yeme içme sektörünü İl sağlık müdürü bilgilendirdi

Yeme içme sektörü için gerçekleştirilen seminerde konuşan Eskişehir İl Sağlık Müdürü Prof. Dr. Uğur Bilge, salgının bir yıl aşkın bir zamandır ülkemizde devam ettiğini belirterek, tedbirlere uyulması halinde vaka sayısının azalacağını söyledi. Yalnızca yiyecek ve içecek sektöründen değil tüm sektörlerin kurallara dikkat etmesi gerektiğini dile getiren Bilge; sektördeki firmaların alması gereken tedbirleri anlattı.

Konaklama sektörünün dikkat etmesi gerekenler paylaşıldı

Konaklama sektörünü bilgilendirmek için gerçekleştirilen toplantıda konuşan Halk Sağlığı Hizmetleri Başkan Yardımcısı Uzm. Dr. Ahmet Mamur ise virüs tehlikesinin tedbirlerle saf dışı bırakılabileceğini, misafirlerin kullandığı ürünlerin temizliğine, havuz, sauna, çocuk kulüpleri ve spor salonları gibi ortak alanların temizliğine en üst seviyede dikkat edilmesi gerektiğinin altını çizdi.

VALİ AYYILDIZ'DAN ANLAMLI İMZA

Eskişehir Valisi Erol Ayyıldız, TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu tarafından başlatılan kampanyaya destek olmak için Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensiplerinin yaygınlaştırılması için hazırlanan destek beyanı imzaladı.

TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak beraberindeki heyetle birlikte Eskişehir Valisi Erol Ayyıldız'ı makamında ziyaret etti. Ziyarette Gürkaynak, TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu'nun yürüttüğü proje ve faaliyetleri anlattı. Girişimciliğe ve kadın istihdamının önemine dikkat çekmek için bir kampanya başlattıklarını belirten Gürkaynak, bu kapsamda Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensiplerini kampanyaya dönüştürdüklerini söyledi.

Vali Ayyıldız kampanyaya destek oldu

Kadın girişimciliğinin ve istihdamının gelişmesine katkı sağlamaktan mutluluk duyacağını belirten Eskişehir Valisi Erol Ayyıldız, TOBB Eskişehir Kadın Girişimciler Kurulu'nun Eskişehir'de kampanya haline getirdiği BM Kadının Güçlenmesi Prensipleri'nin (WEP's) yaygınlaştırılması için hazırlanan destek beyanını imzaladı.

ETO'DAN ÇALIŞANLARA YARDIM ELİ

Eskişehir Ticaret Odası tarafından pandemi sürecinde iki kez üye işletmelerdeki zor durumda olan personeller için gıda yardımı gerçekleştirildi.

Eskişehir Ticaret Odası pandemi sürecinde iki kez gıda yardımında bulundu. Hazırlanan gıda yardımları işletmeleri geçici olarak kapanan üye işletmelerde istihdam edilenlere ulaştırıldı. Temel gıda yardımları meslek komiteleri aracılığıyla belirlenen firmalara çalışanlara gönderilmek üzere teslim edildi. İlk etapta 2500 kişiye gönderilen gıda yardımlarına 1000 kişilik yardım daha eklendi. Böylece Eskişehir Ticaret Odası tarafından gönderilen gıda yardımı sayısı 3500'e ulaştı. Böylece pandemi sürecinden olumsuz etkilen işletmelerde çalışan 3500 kişiye Eskişehir Ticaret Odası tarafından yardım eli uzatılmış oldu.

Hizmet sektörünün yaralarını sarmak için destek

Yardımlar hakkında değerlendirmede bulunan Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, salgının Eskişehir'de en çok hizmet sektörünü olumsuz etkilediğini belirterek, pandemi nedeniyle Eskişehir ekonomisinin ağırlık merkezi olan hizmet sektörünün istihdam olarak da zor durumda olduğunu dile getirdi. Çalışanlara destek olmak amacıyla oda tarafından iki kez gıda yardımı sağlandığını vurgulayan ETO Başkanı Metin Güler, salgın nedeniyle açılan yaraları sarmaya çalıştıklarını, salgın tehdidinin ortadan kalkmaya başlaması ve tedbirlerin azaltılmasıyla birlikte hizmet sektörünün eski günlerine kavuşmasını umduklarını ifade etti.

ESKİŞEHİR'E COĞRAFİ İŞARETLİ YENİ ÜRÜNLER EKLENDİ

Şehrimizin değerlerini koruma altına almak için çalışan Eskişehir Ticaret Odası, Sivrihisar İncili Küpe ve Sivrihisar Cebesi'ni de tescil ettirdi.

Eskişehir'e özgü değerlere ve ürünlere sahip çıkmak için uzun zamandır çalışmalar yürüten Eskişehir Ticaret Odası, Eskişehir'in önemli kültür miraslarından biri olan Sivrihisar İncili Küpe ve Sivrihisar Cebesi'nin coğrafi işaretini şehrimize kazandırdı. Daha önce Eskişehir Met Helvası ve Eskişehir Çiböreği'ni tescil ettirilen ETO tarafından Türk Patent ve Marka Kurumu'na tescil ettirilen Eskişehir'in coğrafi işaretli ürün sayısı 4'e ulaştı. Böylece Eskişehir Ticaret Odası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne bağlı odalar arasında en çok coğrafi işaretli ürün tescil ettiren 8'inci oda oldu.

Yeni tesciller için çalışmalar devam ediyor

Sivrihisar İncili Küpe ve Sivrihisar Cebesi'nin tescili hakkında değerlendirmede bulunan Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, Eskişehir'in değerlerine ve şehre özgü ürünlere sahip çıkmaktan mutluluk duyduklarının altını çizdi. Yeni tesciller için çalışmaların devam ettiğini belirten ETO Başkanı Metin Güler, Eskişehir Simidi, Sorkun Çömleği ve Mihalıççık Kirazı için de çalışmaların sürdüğünü belirten ve Eskişehir'in lezzetleri koruma altına almaya devam edeceklerini söyledi.

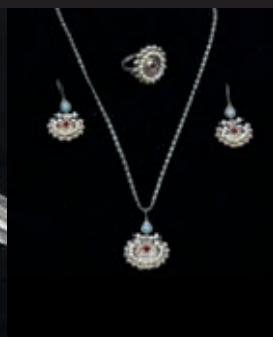

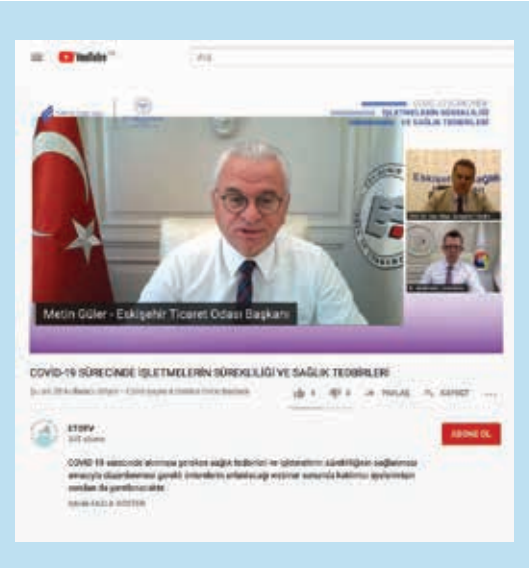

ÜYELERE ONLINE BİLGİLENDİRME

ETO, pandeminin ilk anlarından itibaren üyelerini bilgilendirmek ve gelişmelerden haberdar etmek için teknolojinin sağladığı tüm imkanları kullandı.

Eskişehir Ticaret Odası Covid-19 salgının ülkemizde ve şehrimizde etkisini göstermesinden itibaren üyelerimizi bilgilendirmek için yoğun mesai harcadı. Salgın ile ilgili gelişmeler, ticari hayatı yakından ilgilendiren tebliğ ve genelgeler, kısıtlama tedbirleri hakkında üyelere anlık olarak bilgi verildi. Salgın ile ilgili gelişmelerden üyelerin haberdar olması için teknolojinin sağladığı tüm imkanlar kullanıldı. Buna göre e-posta ve SMS'in yanı sıra sosyal medya hesaplarıyla üyeler bilgilendirildi.

Telekonferans yöntemiyle toplantı

Üyelerin bilgilendirilmesi için telekonferans yöntemleriyle de toplantılar gerçekleştirildi. Düzenlenen panel ve bilgilendirme toplantılarının yanı sıra, üyelerin kendi sektörlerindeki konu ve sorunları ele alabileceği seminerler de yapıldı. Seminerler sayesinde üyelere merak ettikleri konular hakkında bilgi alma ve iletmek istedikleri sorunları iletme fırsatı buldu.

LOKANTA VE RESTORANLARIN TALEPLERİ YEMEKSEPETİ'NE İLETİLDİ

Yemeksepeti.com'un üst düzey yöneticileriyle gerçekleştirilen toplantıda hizmet bedeli için lokanta ve restoranlardan alınan komisyon oranlarının düşürülmesi talep edildi.

Yeme içme sektöründeki ETO üyesi firmaların istek ve önerilerini iletmek amacıyla Yemeksepeti.com'un üst düzey yöneticileriyle toplantı gerçekleştirildi. Telekonferans aracılığıyla gerçekleştirilen toplantıya Eskişehir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Bülent Şarlar, Eskişehir Ticaret Odası Genel Sekreter Yardımcısı Arda Genç, Yemeksepeti.com Hukuk Genel Müdür Yardımcısı Duygu Tanıt, Satış Genel Müdür Yardımcısı Sertaç Şener ve firmanın satış biriminin yöneticileri katıldı.

Şarlar: "Bu dönemde daha çok destek olmak gerekiyor"

Toplantıda konuşan Eskişehir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Bülent Şarlar, sektördeki 1156 ETO üyesinin faaliyetlerinin kısıtlandığını ve ciro kaybının % 78'e ulaştığını kaydetti. İşletmelerin satışlarının düşmesi sebebiyle personellerinin %66'sını kaybettiğini belirten Şarlar, işgücü kaybının sektör için önemli bir tehdit haline geldiğini ifade etti. Lokanta ve restoranların dahil oldukları çevrimiçi yemek siparişi uygulaması sebebiyle yüksek komisyon ödemekten şikayet ettiklerini belirten Şarlar, pandemi sürecinde yeme içme sektörüne daha çok destek olunması gerektiğinin altını çizdi.

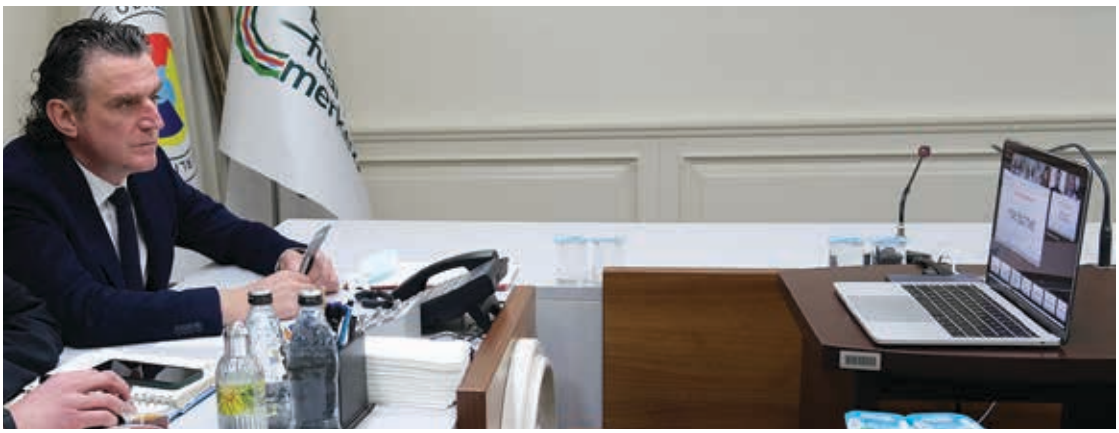

ETO VE ESKİŞEHİR OSB SANAYİCİLERİ HAMLE İÇİN BULUŞTURDU

ETO ve Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi işbirliğinde sanayicilere yönelik gerçekleştirilen bilgilendirme toplantısında Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında verilen teşvikler tanıtıldı.

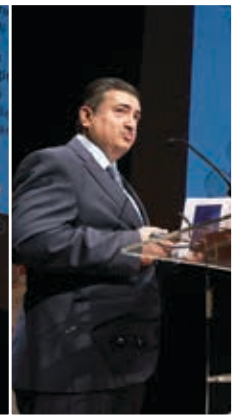

Eskişehir Ticaret Odası ve Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi tarafından sanayicilere yönelik bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi. Vehbi Koç Kongre Merkezi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilen toplantıda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın başlattığı Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamındaki teşvikler anlatıldı. Toplantıya Eskişehir Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü Muhammet Taha Güven, ETO Başkanı Metin Güler, Eskişehir OSB Başkanı Nadir Küpeli, Eskişehir'deki sanayici ve teknoloji tabanlı girişimciler katıldı.

Güler'den sanayicilere teşvik çağrısı

Toplantı öncesinde konuşan ETO Başkanı Metin Güler, program kapsamında Türkiye'de katma değerli üretimin artırılması ve yerli üreticinin desteklenmesi amaçlandığını, teşviklerden yararlanılması hem ülkemizin hem de üreticimizin kazançlı çıkacağının altını çizdi. Eskişehir'de yatırım yapmayı düşünen sanayici ve girişimcilerin bu teşviklerden muhakkak yararlanması gerektiğini belirten Güler, program kapsamında arsa tahsis teşvikinden personel giderinin karşılanmasına kadar çok geniş yelpazede teşviklerin olduğunu dile getirdi.

EOSB'den sanayicilere sonuna kadar destek

Toplantıda konuşan Eskişehir OSB Başkanı Nadir Küpeli ise, Eskişehir sanayisinin ve sanayicilerinin katma değeri yüksek ürünleri imal ve ihraç etme potansiyeli olduğuna dikkat çekerek, Eskişehir sanayisinin ihracatı içinde %15 olan yüksek teknolojili ürün ihracatı oranının, 2030 yılına kadar %20'ye çıkarmayı hedeflediklerini kaydetti. Eskişehir OSB olarak sanayicilere her türlü alt yapı ve desteği sağladıklarını belirten Küpeli, üretmek isteyen ve yatırım yapmak isteyen müteşebbislere kapılarının sonuna kadar açık olduğunu sözlerine ekledi.

Sanayicilere teşviklerin detayları anlatıldı

Açılış konuşmaların ardından Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı hakkında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan Uzman Adnan Yalçıncı ve Finans Proje Danışmanlık Yöneticisi Pelin Işık Çakar bilgi verdi. Yalçıncı ve Çakar, toplantıda sanayiciler tarafından yöneltilen soruları da cevapladı.

ETO'DAN KADIN GİRİŞİMCİLERE TAM DESTEK

TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu'na tam destek veren ETO, Eskişehir'de bir ilki daha gerçekleştirdi.

Eskişehir Ticaret Odası iş dünyasına örnek olduğu çalışmalarına bir yenisini daha ekledi. ETO, TOBB Eskişehir Kadın Girişimciler Kurulu'nun şehrimizde kampanyaya dönüştürdüğü BM Kadının Güçlenmesi Prensipleri'ni (WEP's) imzaladı. Böylece ETO, kadının güçlenmesi ilkelerine imza atan Eskişehir'in ilk meslek kuruluşu oldu. İmza töreninde konuşan ETO Başkanı Metin Güler, toplumsal cinsiyet eşitliğinin önemine dikkat çekerek, kadının iş hayatında daha çok varlık göstermesinin ülkemiz ekonomisine ve istihdamına doğrudan katkı sağladığının altını çizdi. ETO'nun, TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu'na destek olmaya devam edeceğinin altını çizen Güler, bu yönde iş dünyasına örnek olmayı sürdüreceklerini dile getirdi.

Gürkaynak'tan Güler'e teşekkür

TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak, kadın girişimciliğine ve istihdamının önemine dikkat çekmek için başlattıkları kampanyanın şehirde destek bulmasından memnuniyet duyduklarını kaydetti. Eskişehir Ticaret Odası'nın, TOBB Eskişehir Kadın Girişimciler Kurulu'na her türlü katkıyı sağladığını belirten Gürkaynak, desteğinden dolayı ETO Başkanı Metin Güler'e teşekkür etti.

GÜLER ÇEVRİMİÇİ SEMİNERDE ÖĞRENCİLERLE BULUŞTU

ETO Başkanı Güler, Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi'nin düzenlediği Turizm'de Sektörel İlişkiler" dersi kapsamında düzenlenen seminere konuk oldu.

ETO Başkanı Metin Güler, Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi'nin düzenlediği çevrimiçi seminerde odamızın turizme yönelik projeleri ve Eskişehir turizminin geleceği hakkındaki görüşlerini paylaştı. Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi'nin düzenlediği seminerde Turizm Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Oktay Emir'in sorularını yanıtlayan Güler, pandeminin turizme etkileri hakkında değerlendirmede bulundu. Pandeminin tüm dünyada olduğu gibi en çok hizmet sektörünü olumsuz etkilediğini belirten Güler, ETO'nun hizmet sektöründeki üyelerinin yaralarını sarmak için yoğun mesai harcadığını dile getirdi.

ETO Eskişehir'in turizmine katkı sağlıyor

Eskişehir'in turizm potansiyeline dair değerlendirmede de bulunan Eskişehir Ticaret Odası Başkanı Metin Güler, Eskişehir'in şehir merkezinin yanı sıra ilçelerin de turizm potansiyeli olduğunu ve bu potansiyeli değerlendirmesi halinde turizmde daha büyük başarılara imza atacağını kaydetti. ETO'nun Eskişehir Fuar Kongre Merkezi ve Eskişehir Ticaret ve Sanayi Müzesi gibi projelerle şehrin turizmine katkı sağlamaya çalıştığını belirten Güler, iş hayatına atılacak öğrencilere kariyerleri için tavsiyede bulundu. Güler staj yaparak deneyim kazanmanın, hedef belirleyerek çalışmanın, dil öğrenmenin iş hayatındaki önemini vurguladı.

KADIN GİRİŞİMCİLER KURULU BAŞKANLARI NEVŞEHİR'DE TOPLANDI

TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak, kurulun gerçekleştirdiği faaliyetler ve şehrimizde kampanyaya dönüştürdüğü BM Kadının Güçlenmesi Prensipleri beyanı hakkındaki detayları paylaştı.

TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak, Nevşehir'de düzenlenen TOBB Kadın Girişimciler Kurulu İç Anadolu Bölge toplantısına katıldı. Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odası'nın ev sahipliğinde düzenlenen toplantıya TOBB Kadın Girişimciler Kurulu Başkan Yardımcısı Günseli Özen başkanlık etti. Toplantıya Aksaray, Kayseri, Kırıkkale, Sivas, Kırşehir, Yozgat'taki kadın girişimciler kurullarının başkanlarının da katıldığı toplantıda kadın girişimciliğin geliştirilmesi için iller bazında yürüten çalışmalar istişare edildi. Toplantıda TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Elif Gürkaynak, kurulun gerçekleştirdiği faaliyetler ve şehrimizde kampanyaya dönüştürdüğü BM Kadının Güçlenmesi Prensipleri kampanyası hakkında bilgi verdi.

ÜYELERİN E-TİCARETİNE YÖN VERECEK ARAŞTIRMA

Eskişehir Ticaret Odası'nın üyelerinin e-ticaret potansiyeli ve eğilimi hakkında bir araştırma gerçekleştirdi. Araştırmada farklı meslek gruplarındaki tüccarların e-ticarete bakış açıları, E-ticaretteki engeller, söz konusu engelleri ortadan kaldırmak için yapılması gerekenler üzerinde duruldu. Araştırma kapsamında mobilya ürünleri ve kereste imalatı, kırtasiye, deri ürünleri imalat ve ticareti, konfeksiyon, telekomünikasyon ve bilişim, dayanıklı tüketim malları ticareti, reklam ve fotoğrafçılık, yazılım, mobilya ve ahşap ürünleri ticareti, matbaa, gelinlik ve mefruşat meslek gruplarındaki 2000'den fazla üyeye e-ticarete ilişkin sorular yöneltildi.

Üyelerin %75'i e-ticarete sıcak bakıyor

Araştırmada neticesinde soruları yanıtlayan üyelerin %74.4'ü e-ticaretin doğru bir satış kanalı olarak değerlendirdiği, 25.6'sın ise ise e-ticaret hakkında olumsuz düşündüğü gözlemlendi. Araştırmaya göre e-ticaret yapan üyelerin en çok şikayet ettiği konuların başında maliyetlerin yüksekliği, ticari rekabet ve pazarlamanın zorluğu oldu. Araştırmada üyeler ayrıca fotoğraf çekerken ve katalog oluştururken zorluk yaşadıklarını, dijital güvenlikten yana sorun yaşadıklarını dile getirdiler.

ETO üyesi ticaret erbabı bu fırsattan yararlanmalı

Araştırmanın detaylarını kamuoyuyla paylaşan ETO Başkanı Metin Güler, araştırmayla üyelerin e-ticarete bakış acısı hakkında fikir sahibi olduklarını, üyelerin e-ticaretteki eksikliklerini tespit etme imkanı bulduklarını söyledi. Araştırma neticesinde üyelere e-ticarete yönelik daha çok destek vermeyi planladıklarını belirten Güler, e-ticaretin yalnızca ülkemizde değil tüm dünyada artış gösterdiğini, ETO üyesi ticaret erbabının da bu fırsattan yararlanmasını istediklerini sözlerine ekledi.

BİZDEN HABERİNİZ OLSUN!

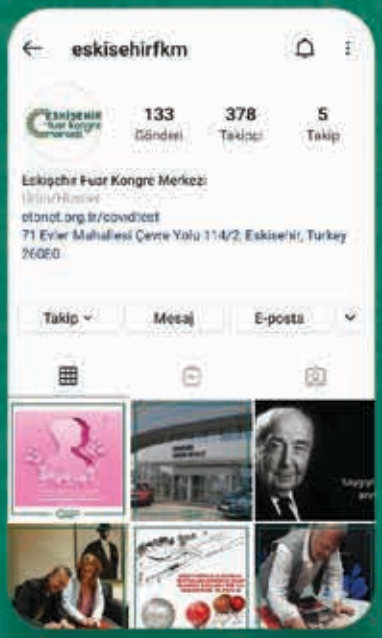

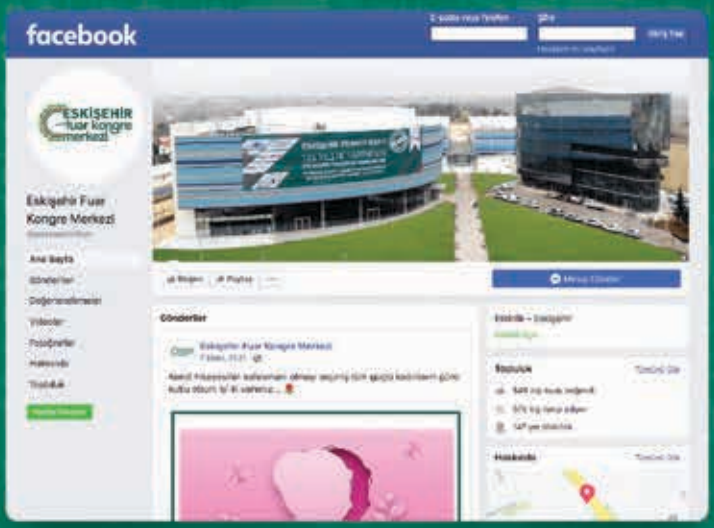

ESKİŞEHİR fuar kongre merkezi

www.efkm.com.tr | eskisehirfkm | eskisehirfkm | eskisehirfkm

KAPAK KONUSU

COVID 19 SALGINI

SALGINLA MÜCADELE VE TOPLUMSAL BÜTÜNLEŞME

Farabî'nin ifade ettiği "toplumsal bütünleşme" salgınla mücadelede de hayati önem taşımaktadır.

Erol AYYILDIZ
T.C. Eskişehir Valisi

Medeniyet mimarlarımızdan Farabî, ideal devlete dair görüşlerini "insan vücudu" benzetmesi ile açıklar. Farabî'ye göre mükemmel bir devlet, tek bir vücut gibi bir birlik ve bütünlük oluşturmalıdır. Doğada insan vücudundaki bir organın hastalığı nasıl diğer organlarca hissediliyorsa, devlette de aynı şekilde bir ferdin hastalığı ya da rahatsızlığı tüm devlette hissedilmelidir.

Birlikte uyum içinde çalışan, kötülükleri ortadan kaldırıp iyilikleri kazanmak üzere iş birliği yapabilen, ideal toplumu meydana getirmeyi hedefleyen Farabî'nin kullandığı bu metafor, bir erdem medeniyetinin varisleri olduğumuzu hatırlatırken diğer yandan bugün içerisinde bulunduğumuz COVID-19 pandemisinin etkilerini anlatmada da veciz bir ifadedir. İlk olarak Çin'in Vuhan eyaletinde başlayıp kısa sürede tüm dünyaya yayılan salgın, küresel dünyanın bütün organlarına çeşitli derecelerde nüfuz ederek zarar vermiştir. Bilim ve teknolojide gelinen noktaya rağmen, tarih boyunca görülen bütün salgınlarda olduğu gibi kitlesel ölümlerle beraber insan yaşamının pek çok yönünü etkilemekte; iktisadi ve sosyal sonuçlarıyla küresel bir sorun olarak insanlığın karşısında durmaktadır.

> "Doğada insan vücudundaki bir organın hastalığı nasıl diğer organlarca hissediliyorsa, devlette de aynı şekilde bir ferdin hastalığı ya da rahatsızlığı tüm devlette hissedilmelidir."

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemiz de COVID-19 pandemisinin gölgesinde, insanoğlunun son yüzyıllarda uğraştığı belki de en büyük probleme çözümler aramakla meşguldür. Devletimiz, söz konusu pandemi döneminde vatandaşlarımıza sunulan modern sağlık hizmetleri ve kitlesel salgınların önlenmesi amacıyla aldığı

> Devletimiz, söz konusu pandemi döneminde vatandaşlarımıza sunulan modern sağlık hizmetleri ve kitlesel salgınların önlenmesi amacıyla aldığı koruyucu önlemlerle tüm dünya devletleri için bir model olmuştur.

koruyucu önlemlerle tüm dünya devletleri için bir model olmuştur. Zira böylesine zorlu bir süreçte salgınla mücadelede dünyanın en güçlü devletlerinde dahi kırılmalar yaşanmış, sağlık sistemleri ve kriz yönetimleri sorgulanır hâle gelmiştir. Hem içeride hem de dışarıda, başka ülkelere uzanan bir yardım eli konumundaki ülkemiz; kişisel hijyen ve çevre temizliğinin öneminin tüm dünyaca bir kere daha anlaşıldığı bu süreçte kültürel birikimimizin de etkisiyle salgının henüz ilk günlerinde gerekli tüm tedbirleri almıştır.

Farabî'nin ifade ettiği "toplumsal bütünleşme" salgınla mücadelede de hayati önem taşımaktadır. Toplumun sağlık bilgisi seviyesini ve edinilen bilginin gündelik davranışlara aktarılma derecesini artırmaya yönelik planlamaların, tedbirlerin hayat bulması; toplumun bu yönde bilinçlendirilip dönüştürülmesi gerekmektedir. Bu kapsamda Valiliğimiz ve İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulumuz; salgınının görüldüğü andan itibaren toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, mesafeyi koruma ve yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla birtakım kararlar almış ve hayata geçirilmesinde yüksek hassasiyet göstermiştir. 22 Mart 2020 tarihinden itibaren Vefa Sosyal Destek Gruplarımız büyük bir özveriyle çalışmalarına devam etmekte; 65 yaş ve üzeri ile kronik rahatsızlığı bulunan vatandaşlarımızın ilettiği talepleri yerine getirmektedir.

Kontrollü sosyal hayat döneminde temel prensipler olan temizlik, maske ve mesafe kurallarının yanı sıra tüm iş kolları ve yaşam alanları için belirlenen tedbirlere uyulması salgınla mücadelenin başarısı açısından büyük önem arz etmektedir. Sağlık Bakanlığı Salgın Çalışma ve Yönetim Rehberi doğrultusunda rehberliğe ve bilinçlendirmeye ağırlık vererek denetim faaliyetlerimiz, en üst düzeyde sürdürülmektedir.

Koronavirüs salgını ile mücadele amacıyla yürütülen denetim faaliyetlerinin tek elden yönetimi, her türlü şikâyet ve ihbarın yapılabileceği çağrı sisteminin kurulması, denetim faaliyetlerine dair merkezî veri tabanının oluşturulması, yetkilendirilmiş uzman denetim ekiplerinin kurulmasına yönelik "İl Salgın Denetim Merkezi" oluşturulması İçişleri Bakanlığımızca sağlanmış; bu şekilde salgınla mücadelede daha etkili yöntem ve teknikler geliştirilmiştir. Bu kapsamda Sağlık Bakanlığının "Hayat Eve Sığar (HES)", "Güvenli Alan" ve "Filyasyon ve İzolasyon Takip Sistemi (FİTAS)" ile gerekli entegrasyonları sağlayacak bir merkezi yazılım olan İSDEM Uygulaması yine İçişleri Bakanlığımız tarafından hazırlanmıştır.

Valiliğimizce 17 Ağustos 2020'de kurulan İl Salgın Denetim Merkezimizde İSDEM uygulaması kullanılmaktadır. Merkezimize yaklaşık altı aylık bir süreçte 2347 HES ihbarı, 1505 adet 112 ihbarı olmak üzere toplamda 3852 ihbar yapılmıştır. Yapılan bu ihbarların 3840'ı sonuçlandırılmıştır. Buna göre ilimizin ihbar denetim yüzdesi %99.69'dur. Denetim faaliyetlerinin etkinliğinin ve görünürlüğünün en üst seviyede tutulduğu bir çalışma takvimini disiplinle uygulamamızda büyük özveriyle çalışan ekibimiz kadar duyarlı vatandaşlarımızın rolü büyüktür. Onlardan gelen talep ve önerileri dikkate alıyor ve çalışmalarımıza katıyoruz.

Salgına karşı mücadelenin başarısında devletimizin sağlık sisteminin, alınan koruyucu tedbirlerin etkisi kadar kamuoyunda ortak bir akıl ve sorumluluk bilincinin oluşturulması bu pandemi ile birlikte bir kez daha önem kazanmıştır. Tarihte görülen salgınlarda olduğu gibi bir panik duygusuyla bilinçsizce yahut kasıtlı olarak oluşturulan asılsız söylemler, toplum üzerinde salgının kendisinden daha çok tahribata neden olabilmekte; sosyolojik ve psikolojik olarak olumsuz etkiler bırakabilmektedir. Bu noktada vatandaşların doğru bilgiye ulaşmasında kamu spotları, bildiriler, duyurular, afişler bilhassa yoğun kullanıcıların bulunduğu sosyal medya platformlarında sıklıkla paylaşılmaktadır.

Aşılama sürecine girdiğimiz bu dönemde rehavete kapılmadan koruyucu tedbirlere uymak şüphesiz salgının seyrini belirleyecektir. İnanıyorum ki insanlık geçmişte olduğu gibi bu salgının da üstesinden gelecektir. Ancak bu yaşadıklarımızdan edindiğimiz tecrübelerimiz de bize gösteriyor ki gelecek nesillerin, pandemilerle mücadeleye uyumlu olacak şekilde inşa edilmeleri konusuna daha çok eğilmeliyiz. Bu bakımdan gözümüzün nuru çocuklarımızın geleceklerini planlarken onların hem bireysel hem de toplumsal sorumluluklarına dair farkındalık geliştirmeleri için bu süreçte edindiğimiz tecrübeler ışığında yeni yöntemler keşfetmeliyiz. Tıpkı Farabî'nin belirttiği gibi bir vücudun birer uzvu olmalı, sosyal sorumluluk bilinci içinde yaşamayı ve yaşatmayı ilke edinmelidirler, zira mirası oldukları kültür ve değerler de esasen bunu gerektirmektedir.

Sosyal sorumluluk bilinci içinde yaşamayı ve yaşatmayı ilke edinmelerinde çocuklarımıza ufuk çizen projeleri hayata geçirmek; bizi en çok heyecanlandıran çalışmalardır. Mesela bu dönemde ortaya çıkan maske ve karantina atıkları ile atık sulardan kaynaklanabilecek enfeksiyon risklerine karşı yürütmeye devam ettiğimiz "Sıfır Atık Projesi" bunlardan biridir.

Cumhurbaşkanımızın eşi Saygıdeğer Hanımefendi Sayın Emine ERDOĞAN himayelerinde 2018 yılı itibarıyla ilimizde uygulanmaya başlanılan "Sıfır Atık Projesi" çok kısa sürede toplumun her kesiminde benimsenmiştir. Bu anlamda Eskişehir, ülkemizde projenin en etkin şekilde uygulandığı iller arasında yer almaktadır.

Sıfır Atık Projesi, yalnızca bir "atık toplama" projesi değildir. Temelde israfın önlenmesi, günlük

> Sosyal sorumluluk bilinci içinde yaşamayı ve yaşatmayı ilke edinmelerinde çocuklarımıza ufuk çizen projeleri hayata geçirmek; bizi en çok heyecanlandıran çalışmalardır.

hayatımızın bir parçası olan geri dönüştürülebilir atıkların henüz kaynağındayken ayrıştırılarak ekonomiye kazandırılması, tehlikeli olarak nitelendirilen atıkların ise en modern yöntemlerle toplanarak çevreye ve insana zarar vermeyen yöntemlerle bertaraf edilmesini de kapsamaktadır. Ayrıca enerjinin, suyun, ham maddelerin ve kısacası doğal kaynakların tasarruflu bir şekilde kullanılarak gelecek nesillerin de bu kaynaklardan faydalanmasını temin eden bir bakış açısına sahiptir.

Yaşanan pandemi süreci bizlere, atıkların kaynağında doğru ayrıştırılarak ve geri kazanılarak hem miktarlarının azaltılmasının hem de ekonomiye kazandırılmasının ne derece önemli olduğunu göstermiştir. Böylece atık sahalarına daha az atığın gitmesi sağlanarak bu gibi yerlerden kaynaklanabilecek sağlık risklerinin de önüne geçilmiştir. Sağlık risklerinin önüne geçmek, hijyen şartlarının geliştirilmesi, pandemiyle mücadelede öneminin yanı sıra her şeyden önce bizim ahlaki, sosyal ve çevresel yükümlülüğümüzdür.

Sosyal devlet olmanın ne demek olduğunu tüm dünyaya her alanda gösteren devletimizin 2023 hedeflerinde temel kamu hizmetlerine erişimlerinin artırılması yer almaktadır. Bu hedefler doğrultusunda Eskişehir Valiliğimizce gerekli çalışmalar yapılmakta; koruma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinin yanı sıra sosyal yardım hizmetleriyle koruyucu ve önleyici hizmetler gibi birçok alanda faaliyetler yürütülmektedir. Hoca Ahmed Yesevi'nin *"Nerde bir gönlü kırık görsen merhem ol"* şeklindeki öğüdünde vurguladığı gibi evvela "gönlü kırıklara, gariplere, kimsesizlere" merhem olmak için gayret ediyoruz. İnsan odaklı yönetim mirasımıza sadık bir çizgide devletle milletin bütünleşmesine katkıda bulunmak kararlılığı ile sürdürdüğümüz Açık Kapı uygulamamızda özellikle bu dönemde vatandaşlarımızla kurduğumuz irtibatımız, salgın sürecine ve etkilerine sahadan bakma imkânı da sunmuştur.

İktisadi, sosyal, psikolojik vs. sonuçlarıyla geleceğe küresel izler bırakacak Koronavirüs salgını, insanlık tarihi kadar eski salgınların şüphesiz sonuncusu olarak kalmayacaktır. Tüm dünyayı kasıp kavuran salgının olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik devletimiz salgın tedbirlerinden etkilenen tüm kesimlere nakdi hibe ve destek

> Eskişehir; bir seferberlik ruhuyla paylaşmanın, dayanışmanın, toplumsal bütünleşmenin en güzel örneğini salgınla mücadelede de ortaya koymuştur.

programları ile tedbirler almıştır. Yine Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın başlattığı "Sosyal Koruma Kalkanı" kapsamında her sektörden çalışanlar ile ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza Sosyal Destek Programı, Biz Bize Yeteriz Türkiye'm, Kısa Çalışma Ödeneği, Nakdi Ücret Desteği, İşsizlik Ödeneği, Normalleşme Desteği kalemlerinde destek ve yardımlarda bulunulmaktadır.

Kuruluş'tan Kurtuluş'a, geçmişin mirasını her sektör ve alanda geleceğe taşımayı hedeflediğimiz Eskişehir'de önümüzdeki dönem için sanayici, girişimci ve teknoloji geliştiren Ar-Ge ile kamu kurumları arasında "paydaş-odaklı" iş yapma yaklaşımını yaygınlaştırarak veriye dayalı, etki odaklı ve hesap verilebilir hedefler ortaya koyduk. Şehrimizde işgücü nitelik ve verimliliğinin geliştirilmesine yönelik politikaların ortaya konduğu; istihdamın, verimliliğin, ekonomik-sosyal ve çevresel uyumun bir arada olduğu sürdürülebilir bir gelişmeyi planlıyoruz. Özellikle her sektör için geçerli bir ihtiyaç olan sektör ile eğitim kurumları arasındaki iş birliğinin artırılması ve güçlendirilmesinde daha hızlı adımlar atılacaktır.

Huzur ve güven içinde birlikte yaşama kültürünü geliştirmiş örnek bir şehir olan Eskişehir; bir seferberlik ruhuyla paylaşmanın, dayanışmanın, toplumsal bütünleşmenin en güzel örneğini salgınla mücadelede de ortaya koymuştur. Bu süreçte büyük bir özveriyle çalışan bütün kurum ve kuruluşlarımıza, mesai kavramı gözetmeksizin cansiperane çalışan sağlıkçılarımıza, Vali Yardımcılarımıza, Kaymakamlarımıza, kolluk birimlerimize, hayırsever vatandaşlarımıza, sivil toplum kuruluşlarına, meslek odalarına; sanayici, tüccar ve esnafımıza, halkı doğru bilgilendirmede sorumluluk bilinciyle hareket eden basın mensuplarına ve Eskişehirli hemşehrilerime şükranlarımı sunarım.

BİZDEN HABERİNİZ OLSUN!

ESKİŞEHİR TİCARET ODASI
CHAMBER OF COMMERCE

www.etonet.org.tr | eskisehirto | eskisehirto | eskisehirto

COVID-19
PANDEMİSİNİN BİR YILI VE GELECEĞİMİZ

Başlangıçta Covid-19 hastalığının bu kadar büyük bir salgına dönüşeceği öngörülmemişti.

Ecz. Yücel YENİLMEZ
Türk Eczacıları Birliği
Merkez Heyeti Üyesi

Dünyamız bir yılı aşkın bir süredir "COVID-19 Pandemisi"nin gölgesinde yaşıyor. Pandemiye neden olan yeni koronavirüs resmi kayıtlara göre ilk kez 29 Aralık 2019 tarihinde Çin'in Wuhan kentinde nedeni deniz ürünleri ve canlı hayvan satan bir pazarda çalışan dört kişide ve aynı günlerde burayı ziyaret eden çok sayıda kişide nedeni bilinmeyen zatürre vakalarının ortaya çıktığının duyurulmasıyla hayatlarımıza girdi. Yaklaşık bir hafta sonra, 7 Ocak 2020'de Çinli uzmanlar yeni tip bir koronavirüs tespit ettiklerini bildirdi. Tek zincirli, pozitif polariteli, zarflı RNA türünden olan bu virüs insanları enfekte edebilen yedinci koronavirüstü. 31 Ocak'ta uluslararası acil bir halk sağlığı durumu olduğunu duyuran Dünya Sağlık Örgütü 11 Şubat 2020'de insanda akut solunum yetmezliğine yol açan koronavirüs kaynaklı hastalığa "Covid-19" adını verdi.

Başlangıçta Covid-19 hastalığının bu kadar büyük bir salgına dönüşeceği öngörülmemişti. Ancak virüs hızla ve kısa sürede sınırları aşarak tüm Dünya'ya yayılım gösterdi. 11 Mart tarihinde Dünya Sağlık Örgütü tarafından küresel salgın ilân edildi ve aynı gün ülkemizde Sağlık Bakanlığınca ilk Covid-19 vak'ası görüldüğü açıklandı.

Bugüne kadar dünya çapında 2 buçuk milyondan fazla insanın yaşamını yitirdiği, 116 milyon insanın enfekte olduğu Covid-19 Pandemisi birey, ulusal ve uluslararası düzeylerde çok boyutlu etkiler doğurdu. Sadece insan sağlığını ve ülkelerin sağlık sistemlerini derinden

> "Bugüne kadar dünya çapında 2 buçuk milyondan fazla insanın yaşamını yitirdiği, 116 milyon insanın enfekte olduğu Covid-19 Pandemisi birey, ulusal ve uluslararası düzeylerde çok boyutlu etkiler doğurdu."

sarsmakla kalmadı; ekonomiden siyasete, ulaşımdan iletişime, eğitimden çalışma hayatına, sosyal ilişkilerden yaşam alışkanlıklarına, bireysel hak ve özgürlüklerden kamusal hizmetlere kadar tüm alanları kuşatan, olumlu ya da olumsuz kırılmalara ve dönüşümlere yol açtı.

Salgının nedenleri, sonuçları ve etkileri hakkında ortaya çıktığı günlerden itibaren pek çok analiz yapıldı. Uzun yıllar da yapılmaya devam edecek gibi görünüyor. Ancak Covid-19 Pandemisi'nin, ülkelerin sağlık sistemlerinin bu boyutta bir küresel salgına hazır olmadığını net biçimde gösterdiğini açık yüreklilikle ifade etmemiz gerekiyor. Zira, "Sağlıkta reform pandemisi" olarak adlandırabileceğimiz neo-liberal politikalar çerçevesinde sistemlerinin yeniden yapılandırılmasıyla ülkelerin sağlık sistemleri salgınlara yanıt verme kapasitesini büyük ölçüde kaybetmiştir. Tıptaki tüm ilerlemelere, ilaç alanındaki yeni buluşlara, sağlık teknolojilerindeki onca gelişmeye rağmen koruyucu-önleyici sağlık anlayışından uzaklaşılması, sağlığın bütünüyle ticarileşmesi, bulaşıcı hastalıkların gelişmiş ülkelerin değil de üçüncü dünya ülkelerinin sorunu olarak görülmesi, nicedir devam eden sağlığa dair eşitsizliklerinin giderilmesi için ciddi adımlar atılmamış olması Covid-19 Pandemisi karşısında insanlığı kırılgan hale getirmiştir.

Pandeminin ilk günlerinde "virüsün herkesi eşit hale getirdiğine", "virüsün bize herkesin eşit olduğunu hatırlattığına", "hepimizin aynı gemide olduğuna" dair söylemler hayli popülerlik kazanmıştı. Oysa Covid-19 salgını hâlihazırda son derece eşitsiz bir dünyayı vurmuştur. Evet, virüs bulaşacağı kişiyi özel olarak seçmemektedir, bu bakımdan herkes eşittir. Ancak yaşamlarını etkilediği kesimler açısından eşit olduğundan, hastalık karşısında kırılganlığın eşit dağılımından bahsedilemez. Yaşlılar, engelliler, yoksullar, evde kalamayıp çalışmak zorunda kalanlar vb. dezavantajlı gruplar/kategoriler açısından Covid-19 salgın mevcut eşitsizlikleri daha da derinleştirmiştir. Gelişmiş

Pandeminin ilk günlerinde "virüsün herkesi eşit hale getirdiğine", "virüsün bize herkesin eşit olduğunu hatırlattığına", "hepimizin aynı gemide olduğuna" dair söylemler hayli popülerlik kazanmıştı. Oysa Covid-19 salgını hâlihazırda son derece eşitsiz bir dünyayı vurmuştur.

> Gelişmiş ülkeler aşıya daha erken, daha hızlı ve daha fazla dozda aşı tedarik edebilirken yoksul ülkeler aşı tedarik edemiyor. ABD'de 80 milyondan fazla insan, İsrail nüfusunun % 84'ü aşılanmışken pek çok Afrika ülkesinde tek doz bile aşı yapılmış değil.

ülkeler ile sağlık altyapıları yetersiz olan gelişmemiş yahut az gelişmiş ülke vatandaşlarının da sağlık hizmetlerine erişebilmek ve sağlık bakımı alabilme açısından aynı kaderi paylaştığını söyleyebilmek de mümkün değildir. Yoksul ülkeler salgın ile mücadelede tanı koymak, yayılımı önlenmek ve kontrol altına almak için en önemli araçlardan biri olan testlerin yaygın-güvenilir testlere ulaşabilme ve yapabilme kapasitesine sahip değildir.

Oysa pandemi ile etkin bir mücadele için:

- Ulusal düzeyde halk sağlığı sistemlerinin güçlendirilmesi,
- Küresel düzeyde işbirliği ile eşitsizliklerin azaltılması,
- Sosyal adalet, dayanışma, insan onuru gibi değerlere yaslanan; insan ve ekolojik çevreyi bir bütün olarak gören sağlık politikalarının yaşama geçirilmesi zorunludur.

Ancak bugün itibariyle böyle bir manzaranın oldukça uzağındayız. Adaletsizlik ve eşitsizlik, tünelin ucundaki ışığı görmemizi sağlayarak bizleri umutlandıran aşıların dağılımında da bir kez daha yüzümüze çarptı. Gelişmiş ülkeler aşıya daha erken, daha hızlı ve daha fazla dozda aşı tedarik edebilirken yoksul ülkeler aşı tedarik edemiyor. ABD'de 80 milyondan fazla insan, İsrail nüfusunun % 84'ü aşılanmışken pek çok Afrika ülkesinde tek doz bile aşı yapılmış değil. Bu ülkelerin aşılamaya ne zaman başlayabileceği ise belirsizliğini koruyor. Oysa Dünya Sağlık Örgütü Başkanı Tedros Adha-

nom Ghebreyesus'un ifade ettiği gibi; "Herkes güvende olana kadar hiç kimse güvende değildir."

Aşılama çalışmalarının temel hedefi toplum bağışıklığının sağlanmasıdır. Bulaşıcı hastalıklara ve salgınlara karşı ancak toplumun kritik bir oranının aşılanması durumunda o toplumun tüm üyeleri korunmaktadır. Toplum bağışıklığı eşiğine ulaşabilmek için nüfusun en az %60'ının aşılanması gerekir. Dolayısıyla toplum düzeyinde aşı ile önlenebilir hastalıkların kontrolü için yüksek aşılanma oranlarına ulaşmak gerekir. Dünya ölçeğinde yaygın bir aşılamaya gidilmediği, aşı ticaret savaşlarına kurban edildiği, herkese adil dağıtılmadığı müddetçe koronavirüsteki mutasyonları da göz önüne alırsak salgının bütünüyle kontrol altına alınması gecikecek, belki de yıllar sürecek, pek çok can kaybına daha neden olacaktır.

Bu sorunu hızla çözüme kavuşturmak için:

- Uluslararası kuruluşlar öncülüğünde ve hükümetler arası etkin işbirliği ile tüm ülkelere yetecek sayıda ve hızda aşı üretimi için gerekli altyapılar oluşturulmalı
- Adil bir aşı tahsis mekanizması daha da gecikmeden hayata geçirilmeli, öncelikli risk grupları tüm dünyada eşzamanlı olarak aşılanmalı
- Aşı üreten firmalar salgın kontrol altına alınıncaya kadar patent ve fikri mülkiyet haklarından geçici feragat etmeli
- Aşılar ve Covid-19 tedavisinde kullanılacak tüm ilaçlar herkes için kamu tarafından ücretsiz bir şekilde sağlanmalıdır.

Diğer yandan son yıllarda artışa geçen aşı reddi ve aşı kararsızlığını gidermek, Covid-19 Pandemisi ile birlikte adeta level atlayan komplo teorilerinin yayılımının önüne geçmek de toplum bağışıklığının daha kısa sürede sağlanması açısından mutlaka göz önünde bulundurulması gereken bir husustur. Aşı olup olmama kararı sadece o bireyin sağlığını değil tüm toplumu ilgilendiren bir karardır. Bu bağlamda:

- Bireysel özgürlük ve kamusal yararı birlikte gözeterek bireylerin bilimsel olmayan yargılarının toplum bağışıklaması konusunda geri plana atılması,
- Toplumun bağışıklama ile korunması konusunda yasal düzenlemelerin uygulamaya konulması,
- Kamuoyunun bilimsel veriler ışığında aşıyla önlenebilen hastalıklar konusunda aydınlatılması ve halkın sağlık alanının tüm bileşenlerince eğitilmesi,
- Medya ve iletişim kanallarında aşıya dair bilgi kirliliğinin önlenmesi için ivedi adımlar atılması şarttır.

Covid-19 Pandemisi yaşlı dünyamızın gördüğü ne ilk salgındır, ne de son olacaktır. Önemli olan, bu salgından gelecek için ne gibi dersler çıkardığımızdır. Diğer canlı türleriyle birarada yaşıyor olduğumuz gerçeğini gözeten, insan ve doğa arasında denge kuran, sürdürülebilirliği, yaşamak için birbirimize bağımlı olduğumuzu ve dayanışmayı esas alan bir zihniyet dönüşümünü gerçekleştirmediğimiz sürece daha büyük ve belki de daha büyük salgınlarla karşılaşabileceğimiz gerçeğini unutmayalım.

PANDEMİ KOŞULLARINDA DA ÇALIŞMAK MÜMKÜN: HİZMET SEKTÖRÜ VS. PANDEMİ

Aylarca kapalı kalan sektörümüz için en önemli ihtiyaç şüphesiz ki finansman ihtiyacı oldu.

Bülent Şarlar
Eskişehir Ticaret Odası
Yönetim Kurulu Üyesi

> İlk günlerin aksine kamunun aldığı tedbirler, virüsle ilgili teknik bilginin artması ve koşullara karşı geliştirdiğimiz alışkanlık, bizleri toplumsal düzeyde yeni normale alıştırdı.

Tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 pandemisi, ticari hayatı da ciddi şekilde etkiledi. Pandeminin doğası gereği en çok etkilenen sektör de yeme-içme başta olmak üzere hizmet sektörü oldu. Ancak bugün geldiğimiz noktada pandemi koşullarında da çalışmamızın mümkün olduğunu biliyoruz.

COVID-19 bir yıldan fazla zamandır gündemimizi işgal ediyor. Sosyal ve kültürel hayatımızdan ekonomik koşullarımıza kadar her alanda hayatımızı tehdit eden pandemi, bizleri kendi koşullarına zorladı; sorunlarımız için yeni çözümler bulmaya itekledi. İlk günlerin aksine kamunun aldığı tedbirler, virüsle ilgili teknik bilginin artması ve koşullara karşı geliştirdiğimiz alışkanlık, bizleri toplumsal düzeyde yeni normale alıştırdı. Bu kapsamda hizmet sektörü temsilcileri olarak bizler de bu koşulların gereklerine alışarak çalışmayı öğrenmeye başladık. Eskişehir Ticaret Odası olarak biz de sektörümüzün Eskişehir'de koşullara uyum sağlamasını kolaylaştırmak için gerekli çalışmaları yaptık; meslektaşlarımızın geleceğiyle ilgili koşulları oluşturmak için gerekli tedbirleri planladık.

Mali destek ilk önceliğimiz oldu

Aylarca kapalı kalan sektörümüz için en önemli ihtiyaç şüphesiz ki finansman ihtiyacı oldu. Eskişehir Ticaret Odası olarak biz de bu ihtiyacı pandeminin henüz başında öngördük, TOBB nezdinde yaptığımız girişimlerle Odamız kay-

> Sektörümüzün düzenlemelere mümkün olan ölçüde temsilini sağladık; ayrıca yeni koşullardan hızla haberdar olması için gerekli çalışmaları yürüttük. Bu sayede sektörümüzün katlanmak zorunda olduğu ağır koşullarda süreçleri yönetmelerine destek olduk.

naklarını üyelerimize kredi olarak tahsis edebilmek için Nefes Kredisi programına öncülük ettik. Bu yolla Nisan 2019 itibariyle başlattığımız Nefes Kredisi başta olmak üzere kredi programlarıyla Eskişehir'e 77 Milyon TL'lik kredi desteği sağladık. Bunun yanında Ziraat Bankası ve Halkbank işbirliğiyle oluşturduğumuz tedarik zinciri sistemleriyle, üyelerimizin 18 aya varan düşük faizli kaynaklarla, tedarik süreçlerini finanse etmelerine destek olduk.

Üyelerimizin sesi olduk

Bu önceliğin yanında, üyelerimizin bir diğer önemli ihtiyacı ise kamu ile iletişim oldu. Pandeminin başından itibaren gelişen olağan dışı koşullar, hepimiz için önemli karmaşalar yarattı. Açılış kapanış saati değişikliklerinden, yeni fiziksel koşullara; sokağa çıkma yasağında çalışmadan kapanmalara kadar birçok konu, sektörümüz için önemli zorluklar yarattı. Bu nedenle biz de ETO olarak başta Eskişehir Valiliği olmak üzere her düzeyde kamu ile iletişimi yürüttük; üyelerimizi temsilen kamu ile masaya oturarak süreçlerin yönetiminde inisiyatif aldık. Sektörümüzün düzenlemelere mümkün olan ölçüde temsilini sağladık; ayrıca yeni koşullardan hızla haberdar olması için gerekli çalışmaları yürüttük. Bu sayede sektörümüzün katlanmak zorunda olduğu ağır koşullarda süreçleri yönetmelerine destek olduk. Ayrıca Sağlık İl Müdürlüğümüz işbirliğiyle tedbirleri defalarca kez canlı yayınlarla üyelerimize anlattık; üyelerimizin sorularını ilk elden yetkililerle buluşturduk. Aynı zamanda üyelerimizin pansuman niteliğinde taleplerine hızla yanıt vermek üzere gerekli çalışmaları planladık. Bu kapsamda toplam 3500 gıda destek paketini, üyelerimizin çalışanlarıyla paylaştık.

Kapsamlı bir tedbir süreci: Sağlıkla Çalışmaya Devam

Tüm bu ağır koşulların ardından sektörümüzün yeniden açılmasına karar verildi. Yeni kontrollü

normalleşme süreci kapsamında yapılandırılan yeni modelle kentler risk gruplarına ayrıldı, açılış kapanış süreçleri esnetildi. Bir diğer ifadeyle süreçte kontrol, illerde oluşan duruma bırakıldı. Bu koşullar, yeniden kapanma ya da kısıtlamalarla karşı karşıya kalmamamız için bizleri daha tedbirli olmaya zorluyor; tam da olması gerektiği gibi. Elbette bu süreçte biz hizmet sektörü işletmecileri oldukça dikkatliyiz; ancak münferit problemleri bile engellemek, tedbirleri dikkatle uygulamak için yepyeni bir süreci üyelerimizle birlikte başlattık: **Sağlıkla Çalışmaya Devam!**

Sektörümüzün kan kaybetmesini önleyebilmek için kamu tarafından kira, istihdam vb. tematik desteklerin devamı sağlanmalıdır.

Süreci yöneteceğiz

#HayatıDurdurmayalım mottosuyla başlattığımız Sağlıkla Çalışmaya Devam kampanyasıyla zorunluluklarımızı kendi kendimize hatırlatmayı hedefliyoruz. Pandemi koşullarınca yönetilen tedbirler, bu süreçte kendi kendimizi denetlememizi bir zorunluluk haline getiriyor. Eskişehir Ticaret Odası olarak başlattığımız süreçle zorunluluklarımızı kendi kendimize hatırlatacak; aynı zamanda Eskişehirlilerin de farkındalığını arttıracağız.

Nelere ihtiyacımız var?

Ancak unutmamamız gereken en önemli nokta, pandeminin devam ettiğidir. Bu gerçekten hareketle bu tedbirli süreçte sektörümüzün en önemli ihtiyaçlarının anılmasını önemli buluyorum.

Buna göre, pandemide yeme içme başta olmak üzere tüm hizmet sektörünün güç kaybetmeden süreci atlatabilmesi için, daha önce de çeşitli vesilelerle resmi girişimlerini yürüttüğümüz şu hususları sıralamak istiyorum:

- Pandemi sürecinde tam kapanmadan ziyade kontrollü çalışma yöntemiyle sektörün faaliyetleri durdurulmamalıdır. Bunun için de sektörün öz denetim yapabilmesi bir ön şart.
- Hizmet sektöründe faaliyet gösteren işletmeler, kapalı kaldığı ya da kısıtlı geçirdiği süreler için işletme sermayesi desteğiyle buluşturulmalıdır.
- Başta SGK ve vergi borçları olmak üzere sektörümüzün kamuya olan borçları pandemi sürecinde dondurulmalıdır.
- Sektörümüzün kan kaybetmesini önleyebilmek için kamu tarafından kira, istihdam vb. tematik desteklerin devamı sağlanmalıdır.

Bu vesileyle tüm meslektaşlarıma sağlıklı çalışmalar diliyor, zor günlerin bir an önce bitmesini temenni ediyorum.

ESKİŞEHİR TİCARET ODASI
CHAMBER OF COMMERCE

sağlıkla çalışmaya devam

HAYATI DURDURMAYALIM

Yeni kontrollü normalleşme süreci devam ediyor.
Hep birlikte tedbir alalım; hayatı tekrar durdurmayalım.

COVID-19
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Virüsün en önemli özelliği insandan insana damlacık yoluyla çok hızlı bir şekilde bulaşmasıdır.

Ufuk KESKİN
Eskişehir Ticaret Odası
40. Meslek Komitesi Başkanı

İki Eylül İş Sağlığı ve Güvenliği
Genel Müdürü

> Virüsten korunmak amacıyla insanların yaşam tarzında meydana gelen değişiklikler işyerlerinin satış ve siparişlerinde azalmaya yol açmıştır.

2019 yılının son aylarından itibaren ortaya çıkan ve ağır solunum yolu hastalıklarına yol açan yeni tip koronavirüs (Covid-19) kısa zamanda bütün dünyayı etkisi altına almıştır. Dünya Sağlık Örgütü tarafından küresel çapta Pandemi ilan edilen virüs azımsanmayacak sayıda kişinin hastalanmasına ve ölümüne neden olmuş ve olmaktadır. Nitekim 2020 yılının aralık ayının ilk günleri itibariyle dünya çapında virüse yakalananların sayısı 66 milyon, virüsün yol açtığı hastalığa bağlı ölüm sayısı 1,5 milyonu aşmıştır. Virüsün en önemli özelliği insandan insana damlacık yoluyla çok hızlı bir şekilde bulaşmasıdır. Bu nedenle sağlık alanında yarattığı sıkıntıların yanı sıra koronavirüs günlük hayatın hemen hemen her alanını etkilemiştir.

Koronavirüsün en çok etkilediği alanlardan biri de çalışma hayatıdır. Zira her şeyden önce hastalığın yayılmasını engellemek amacıyla hükümet tarafından alınan önlemler çerçevesinde zaman zaman bazı işyerleri kapatılmış veya çalışma saatleri sınırlandırılmıştır. Diğer taraftan virüsten korunmak amacıyla insanların yaşam tarzında meydana gelen değişiklikler işyerlerinin satış ve siparişlerinde azalmaya yol açmıştır. Bu durum da ekonomik güçlük içindeki işverenlerin işçileri işten çıkarma, ücretsiz izne ayırma gibi yollara başvurmasına neden olmuştur. Bunların yanı sıra işçiler hastalık ve/veya karantina sonucunda işlerine devam edememiş, işe devam edenler ise bulaş riski altında çalışmak durumuna kalmışlardır. Çalışma hayatındaki tüm bu olumsuzluklar hükümeti iş

> Koronavirüsün en çok etkilediği alanlardan biri de çalışma hayatıdır. Zira her şeyden önce hastalığın yayılmasını engellemek amacıyla hükümet tarafından alınan önlemler çerçevesinde zaman zaman bazı işyerleri kapatılmış veya çalışma saatleri sınırlandırılmıştır.

hukuku alanında bazı önlemler almaya bir anlamda zorunlu kılmıştır. Bu itibarla bireysel iş hukuku alanında alınan tedbirler, kısa çalışmadan yararlanma koşullarının kolaylaştırılması, işverenler için iş sözleşmesini fesih yasağı getirilmesi ve yine işverene işçiyi tek taraflı olarak ücretsiz izne çıkarma yetkisi tanınması, aynı zamanda kısa çalışmadan yararlanamayan veya ücretsiz izne çıkarılan işçiler açısından nakdi ücret desteği sağlanması şeklindedir.

Koronavirüsün iş hukuku alanında bir diğer önemli etkisi ise iş sağlığı ve güvenliği alanında olmuştur. Nitekim Pandemi koşullarında işlerine devam etmek durumunda olan işçiler için işyerlerinde önemli bir bulaş riski bulunmaktadır. İşverenin söz konusu riske karşı işçileri koruması, bu bağlamda gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alması gerek genel olarak işverenin gözetme borcunun bir gereği, gerekse iş sağlığı ve güvenliği mevzuatının öngördüğü bir zorunluluktur. İşverenin gerekli iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin almaması durumunda 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu işçiye bazı haklar tanımaktadır. Bu bağlamda işçilerin çalışmaktan kaçınma ve iş sözleşmesini fesih etme gibi hakları da ortaya çıkabilir. Bu kapsamda işveren işçinin yaşamını, vücut bütünlüğünü, fiziksel ve psikolojik sağlığını korumak yükümlüğü altındadır ve söz konusu yükümlülüğün önemli bir kısmını iş sağlığı ve güvenliğini sağlamak oluşturur. Nitekim işçi işyeri veya işle ilgili olarak karşı karşıya kaldığı riskler dolayısıyla ortaya çıkan iş kazası ve meslek hastalıkları sonucunda bedensel veya ruhsal zararlara uğrayabilir. İşveren sadece mesleğin gerektirdiği risklere karşı değil, sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamının sağlanması için her türlü riske karşı önlem almakla yükümlüdür. İşverenin gözetme borcu gereği iş sağlığı ve güvenliğini sağlama yükümlülüğüne ilişkin düzenlemelerden ilki Borçlar Kanu-

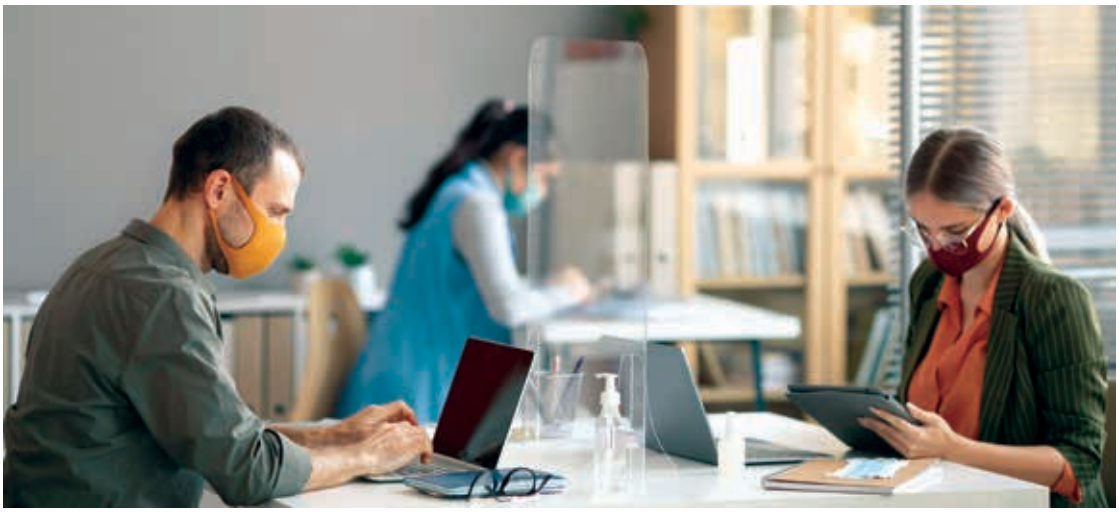

nu'nun 417. maddesinin ikinci fıkrasında yer almaktadır. Anılan düzenlemeye göre "işveren işyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanabilmesi için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmak"la yükümlüdür.

İşveren iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini izlemek ve uygulamakla yükümlü olup, mali yetersizliklerini, tecrübesizlik ve bilgisizliğini vb. ileri sürerek sorumluluktan kurtulamaz.

Diğer taraftan işverenin iş sağlığı ve güvenliği kapsamında almakla yükümlü olduğu önlemler 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile somutlaştırılmıştır. Nitekim anılan Kanunun 4. maddesine göre işveren sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup, bu kapsamda mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbiri almak, organizasyonu yapmak, gerekli araç ve gereçleri sağlanmak, sağlık ve güvenlik tedbirlerini değişen şartlara uygun hale getirmek, mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapmak, işyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izlemek, denetlemek ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlamakla yükümlüdür. Aynı maddeye göre işveren risk değerlendirmesi yapılmasıyla, çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önünde tutmakla, yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri almakla yükümlü tutulmuştur. Bunlara ek olarak işveren iş sağlığı ve güvenliği alanında işyeri örgütlenmesine gitmek (md. 6, 8, 22, Geçici md. 4), acil durum planları, yangınla mücadele ve ilkyardım konularında gerekli önlemleri almak (md.11), tahliyeye ilişkin plan ve esasları belirlemek (md.12), işçilerin sağlık gözetimini yapmak (md. 17) ile yükümlüdür.

Koronavirüse Karşı Alınması Gereken Önlemler Gerek Borçlar Kanunu'nun 417. maddesi kapsamında gerek 6331 sayılı Kanun ile iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için öngörülen önlemler şüphesiz koronavirüse karşı korunmada da geçerli olacaktır. Zira anılan düzenlemeler riskin türüne göre herhangi bir ayrım gözetmeksizin sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı sağlanmasından işvereni sorumlu tutmuştur. Dolayısıyla işveren 6331 sayılı Kanun'un 4. maddesi uyarınca her şeyden önce virüsün bulaşmasını engellemek amacıyla her türlü tedbiri almak, araç ve gereci sağlamakla yükümlüdür. İşverenin koronavirüse karşı almakla yükümlü olduğu önlemlerin belirlenmesinde mevzuatta yer alan önlemlerin yanı sıra bilim, teknik ve tecrübenin ulaştığı düzey dikkate alınacaktır. Nitekim gerek Borçlar Kanunundaki düzenleme gerekse 6331 sayılı Kanun'un 4. maddesinde belirtilen "her türlü önlemi alma" yükümlülüğü anılan sonuca ulaşmamıza neden olmaktadır. Bu bağlamda işveren mevzuatta öngörülen önlemlerin yanı sıra bilimsel ve teknik ilerlemeler sonucunda ortaya çıkan iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini izlemek ve uygulamakla yükümlü olup, mali yetersizliklerini, tecrübesizlik ve bilgisizliğini vb. ileri sürerek sorumluluktan kurtulamaz. Ayrıca işverenin önlemleri alma konusunda virüsün dünyaya hâkim olan, önlenemeyen bir hastalık olmasına dayanarak işveren mücbir sebep veya kaçınılmazlık iddiasında bulunması da söz konusu değildir. Zira işverenden beklenen virüsü ortadan kaldırmak değil, işyerinde koruma tedbirlerini almaktır. Bu noktada işveren çalışanlarının virüse karşı korunabilmesi için alınabilecek her türlü önlemi almalıdır. Önemle belirtmek gerekir ki, koronavirüse kapsamında alınacak tedbirler işyerinin özel koşullarına göre değişiklik gösterecektir. Nitekim özellikle koruyucu ekipmanlar bakımından örneğin sağlık çalışanları için özel, ek uygulamalar yapılması gerekir. Buna rağmen hemen her işyerini kapsayacak şekilde işverenin alması gereken belirli önlemlerin olduğundan söz edilebilir. Zira ülkemizde

ve dünyada hemen hemen tüm sağlık otoritelerinin kabul ettiği hastalıktan korunma yollarına ilişkin ayrıntılı açıklamalar mevcuttur. Ayrıca Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan **Covid-19 Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberinde** tüm sektörlerde alınması gereken önlemler ayrıntılı şekilde belirtilmiştir.

Koronavirüse karşı alınacak önlemler içerisinde en genel ve temel önlem maske kullanımıdır. Bu bağlamda işveren her şeyden önce işyerinde maske kullanımını sağlamalı, gerektiğinde işçilere maske temin etmelidir.

Koronavirüsten korunmada ikinci önemli tedbir sosyal mesafenin korunmasıdır. Dolayısıyla işveren işyerinde sosyal mesafe kuralına uyulmasını sağlayacak işyeri ortamını sağlamakla yükümlüdür. İşçilerin çalışma yerleri, söz gelimi masaları, makine ve üretim bantları etrafındaki konumlarını uygun mesafeye göre ayarlamalıdır. Belirtmek gerekir ki, işyerinin olanakları ve çalışan işçi sayısı dikkate alındığında işverenin işçileri sosyal mesafe kuralına uyacak şekilde konumlandırma konusunda zorluklar yaşaması mümkündür. Bu tür durumlarda işveren aynı anda çalışacak işçi sayısını azaltarak işyerini uygun hale getirmelidir. Zira bu durumda işveren işçileri vardiyalı/ nöbetleşe çalıştırabilir, kısmi süreli çalışmaya geçerek işçilerin dönüşümlü çalışmasını sağlayabilir, mümkün olduğu ölçüde işçilerin evden/uzaktan çalışmasını sağlayarak işyerinde riski mümkün olduğu ölçüde azaltabilir. Esasen işverenin koronavirüse karşı işyerini güvenli hale getirme konusunda tüm gerekli önlemleri alarak çalışma düzenine aynen devam etmek veya işçilerin uzaktan çalışma yapmasını sağlamak konusunda seçim hakkına sahip olduğu söylenebilir. Buna karşılık kanımızca işveren işyeri imkanları çerçevesinde özellikle sosyal mesafe kuralını uygulamıyorsa uzaktan veya vardiyalı çalışmaya geçmek zorundadır. Sosyal mesafenin korunması amacına hizmet edecek şekilde işveren mümkün olduğu ölçüde işyerine ziyaretçi girişini kısıtlayabilir. Ayrıca Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından İşyerlerinde Covid-19 ile Mücadele Platformu çerçevesinde işyerlerinde alınacak önlemler, kontrol listeleri ve afişler gibi çeşitli ve ayrıntılı dokümanlar yayınlanmıştır. Bunlar arasında özellikle sosyal mesafe, yakın temaslı görüşmelerin 15 dakikadan kısa olması, uzaktan çalışmaya öncelik tanınması gibi önlemler sıralanmıştır.

İşverenin koronavirüs kapsamında işyerinde alması zorunlu olan bir diğer önlem işyerinde hijyen koşullarını sağlamaktır. Bu bağlamda işyerinde düzenli ve kısa aralıklarla temizlik, dezenfektasyon işlerinin yapılmasını sağlamak, işyerinin ve işçilerin bu amaçla ihtiyaç duyduğu koşulları, gerekli araç, gereç, ekipmanları, söz gelimi sabun, el dezenfektanı vb. malzemeleri temin etmekle yükümlüdür.

Koronavirüs kapsamında işyerinde alınması gereken bir diğer önlem, çalışanların sağlık durumunu yakından takip ederek, belirti gösteren veya temaslı olan ya da virüs teşhisi konulan işçilerin izole olmalarını, işyerine gelmemelerini sağlamaktır. Bu kapsamda belirli periyodlarda işçilere test yaptırılması ya da en azından HES kodu üzerinden çalışanlarını bu anlamda denetlemesi mümkündür. Nitekim Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan HES Kodu Sorgulama Kurumsal Entegrasyon Dökümanı ile Bakanlıkların merkez teşkilatları, en az 500 çalışanı bulunan kamu kurumları, en az 500 çalışanı bulunan iş yerleri ile Valilikler ve İl Sağlık Müdürlüklerine Kurum personelin ve gelecek ziyaretçilerin, Covid-19 bakımından risk durumunun sorgulanması amacıyla kullanmak üzere Sağlık Bakanlığı verileri ile entegrasyonuna imkân tanınmıştır. Ayrıca kurumsal HES Kodu Sorgulaması konusunda geliştirme yapmak isteyen kurum, kuruluşlar ve firmalar için 500 çalışan şartı aranmaksızın sadece test ortamı için entegrasyon sağlanacağı belirtilmiştir.

İş sağlığı ve güvenliği kapsamında işverenin en önemli yükümlülüklerinden biri de işveren tarafından alınan önlemlere uyulup uyulmadığını denetlemek ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlamaktır. Bu bağlamda işveren işçilerin koronavirüse karşı almış olduğu önlemlere uyup uymadıklarını sıklıkla denetlemeli ve gerektiğinde iş hukukuna özgü uyarı, disiplin cezası uygulama gibi yaptırımlar uygulayarak önlemlere uyulmasını sağlamalıdır. Bu kapsamda işveren özellikle maske ve mesafe tedbirlerinin uygulamasını sürekli denetlemelidir. Uygulamada sıklıkla maske ve mesafe kural-

İş sağlığı ve güvenliği kapsamında işverenin en önemli yükümlülüklerinden biri de işveren tarafından alınan önlemlere uyulup uyulmadığını denetlemek ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlamaktır.

larına uyulması amacıyla ilanlar yapıştırılması suretiyle uyarılar yapıldığı görülmektedir. Ancak kanımızca ilan gibi bilgilendirme araçları gerekli fakat yeterli değildir. İşverenin sürekli yapacağı kontroller ile sıkı bir denetim yapması gerekir.

Koronavirüse ilişkin olarak işverenin bir diğer iş sağlığı ve güvenliği yükümlülüğü bilgilendirmedir. 6331 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca "İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve sürdürülebilmesi amacıyla işveren, çalışanları ve çalışan temsilcilerini işyerinin özelliklerini de dikkate alarak aşağıdaki konularda bilgilendirir:

a. İşyerinde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri, koruyucu ve önleyici tedbirler.
b. Kendileri ile ilgili yasal hak ve sorumluluklar.
c. İlk yardım, olağan dışı durumlar, afetler ve yangınla mücadele ve tahliye işleri konusunda görevlendirilen kişiler.

İşveren;

a. 12 nci maddede belirtilen ciddi ve yakın tehlikeye maruz kalan veya kalma riski olan bütün çalışanları, tehlikeler ile bunlardan doğan risklere karşı alınmış ve alınacak tedbirler hakkında derhal bilgilendirir.
b. Başka işyerlerinden çalışmak üzere kendi işyerine gelen çalışanların birinci fıkrada belirtilen bilgileri almalarını sağlamak üzere, söz konusu çalışanların işverenlerine gerekli bilgileri verir.
c. Risk değerlendirmesi, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili koruyucu ve önleyici tedbirler, ölçüm, analiz, teknik kontrol, kayıtlar, raporlar ve teftişten elde edilen bilgilere, destek elemanları ile çalışan temsilcilerinin ulaşmasını sağlar."

Söz konusu düzenleme kapsamında işveren öncelikli olarak işçilere Covid-19 ile ilgili riskleri, söz konusu risklerden korunmak için alınması gereken önlemlerle ilgili her türlü bilgilendirmeyi yapmalıdır. Bu bağlamda işyeri e-posta adreslerine gerekli bilgilendirme

notlarının gönderilmesi, işyeri ilan panolarına ve işyerinde uygun diğer yerlere bilgilendirme afişleri asması, hatta mümkün olduğu ölçüde online toplantılarla bilgilendirme yapılması uygundur.

Koronavirüse karşı önleyici tedbirler kapsamında işverenin bir diğer yükümlülüğü ise eğitimdir. 6331 sayılı Kanun'un 17. maddesinde yer alan "İşveren, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar" hükmü gereğince işveren konuyla ilgili gerekli eğitimleri vermelidir. Tüm bunların yanı sıra işverenin özel risk grupları (hamileler, 65 yaş üzeri vatandaşlar ve kronik hastalığı olanlar) için özel önlemler almak, işyerinde koronavirüse karşı alınacak tüm önlemlerin tespiti ve uygulamasını takip etmek üzere işyeri Pandemi kurulu kurmakla yükümlü olduğu ifade edilebilir.

Tekrar belirtmekte fayda görüyorum. Tüm üyelerimiz Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan **Covid-19 Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberinde** bu detayları bulabilir. Ayrıca İş sağlığı ve Güvenliği ile ilgili hizmet aldıkları İş güvenliği uzmanı ve İşyeri hekimlerinden destek isteyebilirler. Bizler Pandeminin en başından beri hizmet verdiğimiz firmalara gerekli her türlü desteği veriyor ve sağlıklı bir işyeri oluşturma adına çalışıyoruz.

Herkesin sevdiklerine doya doya sarılabildiği güzel ve sağlıklı bir hayat diliyorum.

Herşeye rağmen uluslararası alanda olduğu gibi ülkemizde de uygulamaya alınan sağlık tedbirleriyle birlikte işletmelerimizin sıkıntılarına çözüm üretecek düzenlemeler ve normalleşme adımlarıyla ekonomide en ideal dengeyi bulmak ve yolumuza güçlü bir şekilde devam etmek zorundayız.

İbrahim BURKAY
Bursa Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

BTSO olarak, Covid-19 virüsünün ülkemizde tespit edildiği ilk günden bu yana, hazırladığımız 'Acil Eylem Planı', Valiliğimiz öncülüğünde gerçekleştirdiğimiz 'Kriz Masası' ve oluşturduğumuz etkin iletişim ağıyla üyelerimizin her an yanlarında olduk.

Eskişehir Ticaret Odamızın Kıymetli Üyeleri,

'Gelişen Ekonomi Büyüyen Türkiye' vizyonuyla ülkemizin en köklü çınarları arasında yer alan Eskişehir Ticaret Odamızın konuğu olarak sizleri Bursa iş dünyamız adına saygıyla selamlıyorum.

Bildiğiniz gibi küresel ölçekte son 100 yılın en büyük krizine neden olan koronavirüs salgını, ülkemizde de çalışma hayatının tüm aktörlerini derinden etkiledi. Ülke olarak 2020 yılının ilk çeyreğinde yüksek bir üretim ve ihracat performansına ulaşırken, kısıtlamaların uygulandığı ikinci çeyrekten itibaren sert bir daralma ile karşı karşıya kaldık. Sanayide ve ihracatta belirlenen hedeflere ulaşırken, özellikle Eskişehir ekonomisinde de önemli bir paya sahip olan turizm başta olmak üzere yeme-içme ve hizmetler sektöründe işlerimiz durma noktasına geldi.

Ancak herşeye rağmen uluslararası alanda olduğu gibi ülkemizde de uygulamaya alınan sağlık tedbirleriyle birlikte işletmelerimizin sıkıntılarına çözüm üretecek düzenlemeler ve normalleşme adımlarıyla ekonomide en ideal dengeyi bulmak ve yolumuza güçlü bir şekilde devam etmek zorundayız.

Bursa iş dünyası olarak bizler de 46 bini aşkın üyemizin sıkıntılarına çözüm üretmek ve salgının olumsuz etkilerini atlatarak, ülkemizin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkı sağlamak adına yoğun bir mesai içindeyiz. Bu noktada temel önceliğimiz, işletmelerimizin üretim potansiye-

lini ve rekabet gücünü korumaktır. BTSO olarak, COVID -19 virüsünün ülkemizde tespit edildiği ilk günden bu yana, hazırladığımız 'Acil Eylem Planı', Valiliğimiz öncülüğünde gerçekleştirdiğimiz 'Kriz Masası' ve oluşturduğumuz etkin iletişim ağıyla üyelerimizin her an yanlarında olduk. Merkezi otoriteyle Bursa iş dünyamız arasında güçlü bir iletişim köprüsü oluştururken, firmalarımızın sorun ve önerilerini rapor haline getirerek bu raporları çatı kuruluşumuz Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğimiz, Bakanlıklarımız ve Sayın Cumhurbaşkanımızın değerlendirmelerine sunduk.

> Artan faiz, yüksek enflasyon ve istikrarsız kur, reel sektörümüzün ayaklarında adeta birer pranga. Ülke olarak biran evvel bu prangalarımızdan kurtularak, önümüzdeki süreci risklere değil fırsatlara odaklanacağımız yeni bir dönemin başlangıcı olarak değerlendirmeliyiz.

Özellikle kısıtlama döneminde uygulanan hafta sonu çalışma izinleri başta olmak üzere işletmelerimizin haftanın 7 günü ve günün neredeyse her saatinde bizlere aktardıkları tüm sorunların takipçisi olduk. Diğer taraftan pandeminin oluşturduğu ağır şartlar karşısında faaliyetleri durma noktasına gelen firmalarımızın birikmiş vergi borçlarının yanı sıra esnaf ve KOBİ'lerimize hibe desteği talebini Cumhubaşkanımızın ve ekonomi yönetimimizin dikkatine sunan öncü kurumlar arasında yer aldık. Pandemi sürecinde firmalarımız için can suyu niteliğinde olan 'Nefes Kredisi' ile kaynaklarımızı üyelerimizin hizmetine sunarken, gerek medikal malzemelerin üretimi gerekse de firmalarımızın ürettikleri malzemelerin yeni nesil araştırma ve geliştirme merkezimiz BUTEKOM'da test edilmesine imkan sağlarken, sanayi tesislerimizde de antikor testlerini uygulayan öncü kuruluşlar arasında yer aldık.

Koronavirüsün sosyal alanda, sağlık sisteminde ve ekonomide oluşturduğu hasar, diğer taraftan dijital dönüşümün hızını ve kapasitesini artırarak, iş dünyamıza yeni fırsatlar sundu. Bursa Ticaret ve Sanayi Odası olarak 'Dijital Oda' projemiz kapsamında 'Sanal Fuarlarımızı' ve 'Sanal Ticaret Platformumuz' için gerekli altyapımızı hazırlarken, ihracat odaklı çalışmalarımız kapsamında hayata geçirdiğimiz Küresel Fuar Acentesi ile iş dünyamızı yeni normale hazırlayan 30'u aşkın webinar programını ticaret müşavirlerimizin katılımıyla gerçekleştirdik. Bursa iş dünyamıza eğitim ve gelişim platformu olarak sunduğumuz BTSO Akademi projemizi de pandemi süreci boyunca elektronik ortamda yoğun katılımla sürdürdük.

Odamız bünyesinde faaliyete geçirdiğimiz BTSO Tahkim ve Arabuluculuk Merkezimizle de salgın tedbirleri kapsamında kapanan ve kısıtlı çalışan işletmelerimizin kira ödemeleri konusunda da mücbir sebep külfetini taraflar arasına eşit şekilde bölen; kiralayan, kiracı ve devletin aynı oranda pay alacağı bir yasa taslağı hazırladık.

Tüm bu çalışmalarımızın sonucunda, karar mekanizmalarında etkin bir rol üstlendik. Firmalarımıza başta kısa çalışma ödeneği olmak üzere, vergi indirimleri, finansman ve istihdam ile kira yardımları gibi çok geniş bir yelpazede işletmelerimize nefes aldıran destekler devreye alındı.

Diğer taraftan artan faiz, yüksek enflasyon ve istikrarsız kur, reel sektörümüzün ayaklarında adeta birer pranga. Ülke olarak biran evvel bu prangalarımızdan kurtularak, önümüzdeki süreci risklere değil fırsatlara odaklanacağımız yeni bir dönemin başlangıcı olarak değerlendirmeliyiz.

Bu noktada reel sektörümüze sunulan desteklerin sürdürülmesi büyük önem arz ediyor.

Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde demokrasi, ekonomi ve hukuk alanında başlatılan seferberliği de içinde bulunduğumuz koşullardan güçlenerek çıkmamız adına çok kritik ve değerli buluyoruz. Yatırımcımıza güven verecek bir reform programının hızla hayata geçirilmesiyle birlikte inşallah iş ve yatırım ortamı çok daha cazip hale gelecektir.

Yaşadığımız olağanüstü süreç, milli dayanışma ruhuyla işbirliği içinde hareket etmenin önemini de bir kez daha göstermiş oldu. Bu kapsamda Bursa Ticaret ve Sanayi Odası gibi köklü ticaret ve sanayi geleneğinin temsilcisi olan Eskişehir Ticaret Odamız da Başkanımız Sayın Metin Güler'in liderliğinde üyelerinin sorunlarına hassasiyetle yaklaşan proaktif bir yönetim anlayışı sergiliyor.

Başta raylı sistemler olmak üzere, savunma ve motor sanayinde dünyanın en büyük firmalarının çözüm ortağı konumunda bulunan Eskişehir, üretim üssü Bursa ile birlikte ülkemizin ileri sanayi kabiliyetinin en önemli temsilcileri arasındadır.

Ülkelerin yerine şehirlerin ve bölgelerin rekabet içinde olduğu yeni ekosistemde Bursamız ile Eskişehirimiz arasındaki sinerji, ülkemizin kalkınma hedeflerinde stratejik bir nitelik taşımaktadır. Bu kapsamda bugüne kadar bor madeninin ekonomimize kazandırılmasından 'Tasarım ve İnovasyon Baharı' etkinliklerine kadar birçok önemli projede işbirliği içerisinde olduğumuz Eskişehir'le uzay, havacılık ve savunma ile raylı sistemler gibi ileri teknoloji gerektiren alanlarda da sürdüreceğiz.

Diğer taraftan üniversitelerin varlığı ile ticaret ve sanayinin gelişimi ve her geçen yıl artan turizm potansiyeli, ülkemizin büyüme hedeflerinde Eskişehir'e güçlü bir rol biçmiştir.
BEBKA Yönetim Kurulu'nda da birlikte görev

üstlendiğimiz Eskişehir Ticaret Odamızın değerli Başkanı Metin Güler'in önderliğinde dijital dönüşümü destekleyen Ar-Ge ve inovasyon çalışmaları ile hizmet sektörü özelinde hayata geçirilen HİSER projeleri kentin yeni normalde rekabetçi ve yenilikçi çalışmalarla ön plana çıkmasına olanak sağlayacaktır.

Bu vesileyle başta Başkanımız Sayın Metin Güler olmak üzere, tüm Eskişehirli dostlarıma kalkınma hedeflerimize verdikleri destek için teşekkürlerimi sunuyorum.

İki güzide kentimizin işbirliğini daha da derinleştirerek, Türkiyemizin 2023, 2053 ve 2071 vizyonuna çok daha yüksek düzeyde katkı sağlamaya devam edeceğimize olan inancımla, hepinizi en kalbi duygularımla selamlıyorum.

BİZDEN HABERİNİZ OLSUN!

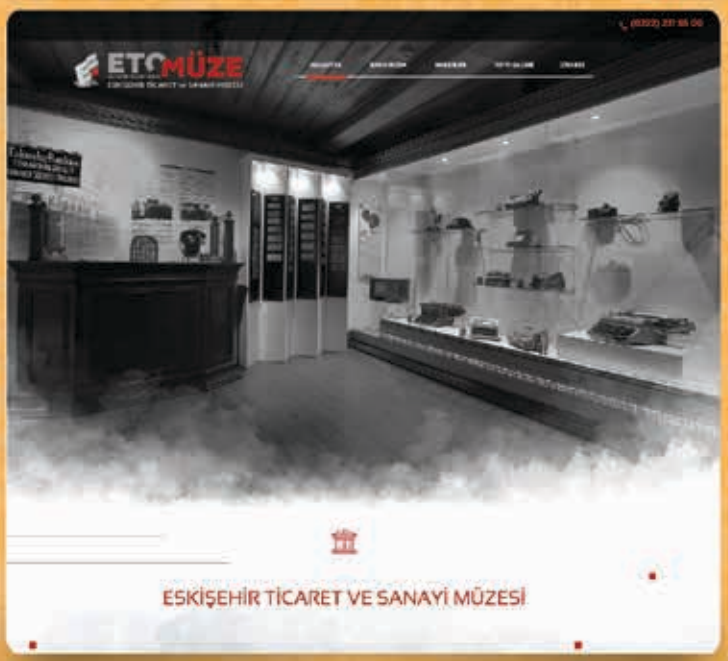

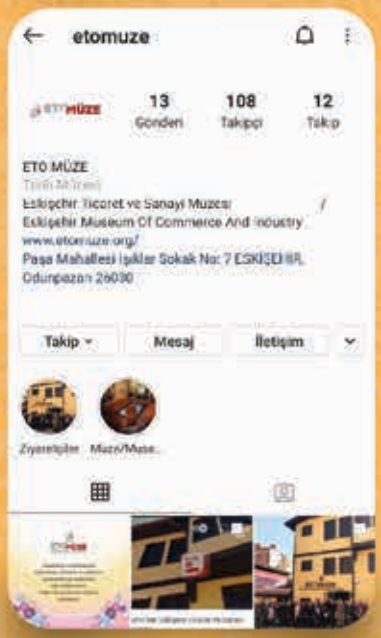

ETOMÜZE
ESKİŞEHİR TİCARET ODASI
ESKİŞEHİR TİCARET ve SANAYİ MÜZESİ

www.etomuze.org | etomuze | etomuze

2021'DE KADIN GİRİŞİMCİLİĞİNE ESKİŞEHİR DAMGA VURACAK

> "Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu olarak 2021'de Eskişehir'in kadın girişimciliğinde örnek haline gelebilmesi için etkin bir eylem planını hayata geçireceğiz."

Elif GÜRKAYNAK
TOBB İl Kadın Girişimciler Kurulu İcra Komitesi Başkanı

Kadın girişimciliği ülkemiz için her zaman önemli bir başlıktı. Ancak günümüzde hem sosyal, hem de ekonomik koşullar kadın girişimciliğini her zamankinden daha önemli bir konu haline getirdi. Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu olarak 2021'de Eskişehir'in kadın girişimciliğinde örnek haline gelebilmesi için etkin bir eylem planını hayata geçireceğiz.

Kadın girişimciliği ülkemiz için son derece önemli bir başlık. En basit ifadeyle toplumun yarısını sosyal ve ekonomik hayata dahil etmeksizin kalkınmadan söz etmek mümkün değil. Bu nedenle "normal" olanı hayata geçirebilmek için kadın girişimciliğinin başlı başına bir gündem olarak değerlendirilmesi bir zorunluluk olarak karşımıza çıkıyor.

Türkiye'de Kadın Girişimciliği

Basit bir başlangıç olarak ifade ettiğim durum, rakamlar incelendiğinde çok daha berrak olarak karşımıza çıkıyor. TÜİK'e göre işgücüne katılan yani aktif çalışan ve iş arayan kadınların oranı, Kasım 2020'de %30,6 olarak açıklandı. Yani bir diğer ifadeyle kadınların %70'i işgücü piyasasının dışında bulunuyor. Bununla birlikte işgücüne katılanlardan istihdam edilen kadınların oranı ise %26 olarak ölçülmüş.

Ülkemizin uluslararası durumu da benzer bir tabloyu gözler önüne seriyor. Dünya Ekonomik Forumu Cinsiyet Eşitliği 2020 raporuna göre Türkiye, 153 ülke arasında 130'uncu sırada yer alıyor. OECD'nin yaptığı araştırmaya göre ise kadın erkek ücret eşitsizliğinde de Türkiye ilk sıralarda yer alıyor. Bununla bağlantılı olarak Dünya Ekonomik Forumu (WEF) raporuna göre dünyada kadınların erkeklerle eşit haklara sahip olması için 100 yıl, eşit ücrete sahip olması için 257 yıl geçmesi gerektiğine ilişkin istatistiği, konunun ne denli ciddiyete ele alınması gerektiğini gözler önüne seriyor.

WEP's nedir?

Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (UN Global Compact) ve Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadının Güçlenmesi Birimi (UN Women) ortaklığında 2010 yılında oluşturulan WEPs platformu, özel sektöre; iş yerlerinde, piyasalarda ve toplum genelinde toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için dikkate almaları gereken önemli noktaları sunuyor. Kadının Güçlenmesi Prensipleri, iş dünyası liderlerinin, toplumsal cinsiyet eşitliğini ilerletecek şirket politikaları oluşturmaya yönelik 7 ilkeye açıkça taahhüt vermelerini istiyor. Bu prensipler şirketlere; işyerinde, piyasada ve toplumda kadınların güçlenmesi konusunda rehberlik sağlayacak basit kural ve öneriler sunuyor. CEO Destek Beyanını imzalayan liderler, Kadının Güçlenmesi Prensipleri'ni, yönetim kurulu odasından işyerlerine ve tedarik zinciri üzerinden topluma varana kadar her noktaya dahil etme ve uygulama konusundaki niyetlerini ortaya koyuyorlar.

WEP's imzacısı olmak için yandaki karekodu taratarak ya da weps.org sitesini ziyaret ederek detaylı bilgi alabilir, CEO destek beyanını imzalayarak Kadının Güçlenmesi Prensiplerini destekleyebilirsiniz.

Peki Durumu Nasıl Lehimize Çevireceğiz?

Yapılan araştırmalar kadının girdiği her alanda başarılı olduğunu, fark yarattığını ve işletmelerin finansal performasına olumlu katkı sağladığını gösteriyor. Bu gerçekten hareketle, hepimize **toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için büyük görevler düşüyor.** Durumu lehimize çevirmek için, yenilikçi ve sürdürülebilir sonuçlar doğuran projelere ihtiyacımız var. TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu olarak biz de bu sonuca erişmek için **mevcut girişimleri destekliyor, yeni kadın girişimcileri ekonomiye kazandırmak için çalışıyoruz.** Bununla birlikte yerelde toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak için farkındalık sağlayacak süreçleri yürütmeye başlıyoruz.

Ölçmediğimizi Yönetemeyiz

Bu kapsamda çalışmalarımıza mevcut durumu tespit ederek başladık. Bu kapsamda Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Kadın Araştırmaları Merkezi (ESKAM) ile gerçekleştirdiğimiz işbirliğiyle, kadın girişimciliğinin mevcut durum tespitini yaptık. Eskişehir Girişimci Kadın Raporu: 2009-2019 adını verdiğimiz çalışmayla ilgili dönemde kadın girişimciliğinin Eskişehir'de kat ettiği mesafeyi ortaya koyduk. Bu çalışmayla hem akademinin, hem de sahanın kullanabileceği ilk veri paketini hazırlamış olduk.

Mevcut Girişimler Desteklenmeli

Sahada odaklandığımız ilk alansa, mevcut ve desteğe ihtiyaç duyan girişimlerin desteklenmesi oldu. Bunun için işe kooperatiflerden başladık. Ticaret Bakanlığı tarafından kadın kooperatiflerinin desteklenmesi amacıyla açıklanan KOOP-DES programı kapsamında, Eskişehir'de faaliyet gösteren 11 kadın kooperatifiyle iletişime geçerek, kendilerini yeni süreçler için teşvik ettik. Bu iletişim sürecinde kadın kooperatiflerimizin proje hazırlama konusunda desteğe ihtiyaç duyduklarını fark

ederek talep eden tüm kooperatiflerimize ücretsiz proje hazırlama desteği sağladık ve toplam 17.500.000 TL karşılıksız hibe almalarına aracılık ettik. Bununla birlikte 2021 yılında kadın girişimcilere daha çok fırsat yaratabilmek için kadın girişimcilerin yararlanabileceği kaynaklarla ilgili çalışmalarımıza hız verdik.

Önceliğimiz: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu olarak yeni girişimcilerin ekonomiye kazandırılması ve kadının toplumdaki yerinin güçlendirilmesi için yerelde yapısal bir değişime ihtiyaç olduğuna karar verdik. Bu kapsamda TOBB Kadın Girişimciler Kurulu Başkanımız Sayın Nurten Öztürk'ün yürüttüğü 2021 yılı toplumsal cinsiyet eşitliği gündemi eylem planı hazırlığı kapsamında, 81 ille birlikte eylem planı hazırlığımız kapsamında **Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensipleri'ni (WEP's) yaygınlaştırmak için** bir dizi çalışma planladık. 81 il içinde bir ilk olan böylesi bir uluslararası girişim, ne mutlu ki ülkemizin tüm Kadın Girişimciler Kurullarına örnek oldu.

WEP's İçin Kamuoyu Oluşturuyoruz

Bu kapsamda yaptığımız hazırlık kapsamında kentimizin yöneticileri, karar alıcıları ve önemli işletmelerine **Kadının Güçlenmesi Prensiplerini (WEP's)** anlatmak ve desteklerini edinmek için bir dizi faaliyet planladık. Hedefimiz, Türkiye'de hali hazırda 359 destekçisi bulunan WEP's için, Eskişehir'de ciddi bir kamuoyu oluşturmak ve **mümkün olduğunca fazla sayıda şirketin bu ilkeleri hayata geçirmesini sağlamak.** Bu amaçla Birleşmiş Milletler Türkiye Kadın Biriminin de desteklerini edindik. Ümit ediyorum ki bu işbirliğimiz, başta Eskişehirli kadın girişimciler olmak üzere ülkemizin kadın girişimcileri için önemli bir sürecin ilk adımı olacak. Zira Türkiye'nin en önemli kadın iş ağının bir parçası olarak, Eskişehir'de yürüttüğümüz süreçlerin farklı illere de ilham vermesi için gerekli çalışmaları yürüteceğiz.

ETO MÜZE

ESKİŞEHİR TİCARET ODASI

ESKİŞEHİR TİCARET ve SANAYİ MÜZESİ

Paşa Mahallesi Işıklar Sokak No: 7 / ESKİŞEHİR

0.222.231 55 00

www.etomuze.org

etomuze

YENİ KORONAVİRÜS (COVİD-19) SALGINI SÜRECİNDE SOSYAL SİGORTALAR KURUMU UYGULAMALARI

Mustafa ÇOTAK
Eskişehir Ticaret Odası
Vergi Danışmanı

Salgın hastalıkla mücadele kapsamında birçok işletme zorunlu olarak kapatılmış ve çalışanlar ya ücretsiz izne ya da uzaktan çalışmaya yönlendirilmiştir.

> “Hükümetimiz, işletmelerin kayıplarına yönelik bir kısım destekleri yürürlüğe koymuş ve neticede; İşten çıkarmama veyahut da yeni işe alımları teşvik noktasında yeni düzenlemeler yaparak, salgın hastalıktan zarar gören işletmelere destek sağlamaya çalışmıştır.”

Sosyal güvenlik sisteminin sağlıklı bir şekilde işlemesi prim tahakkukları ve buna bağlı tahsilatların düzenli olarak yapılmasına bağlıdır.

Diğer taraftan, Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan yeni tip Koronavirüs (Covid-19) salgın hastalığı çok hızlı bir küresel yayılım göstererek tüm Dünya ülkelerini etkilemiş ve Dünya Sağlık Örgütü'nce kıtalar arası salgın (pandemi) olarak tanımlanmıştır.

Yeni tip Koronavirüs (Covid-19) salgın hastalığı ülkemizi de önemli ölçüde etkilemiş ve etkileri halen devam etmektedir. Dolayısıyla, salgın hastalıkla mücadele kapsamında birçok işletme zorunlu olarak kapatılmış ve çalışanlar ya ücretsiz izne ya da uzaktan çalışmaya yönlendirilmiştir. Hükümetimiz, işletmelerin kayıplarına yönelik bir kısım destekleri yürürlüğe koymuş ve neticede; İşten çıkarmama veyahut da yeni işe alımları teşvik noktasında yeni düzenlemeler yaparak, salgın hastalıktan zarar gören işletmelere destek sağlamaya çalışmıştır.

SOSYAL GÜVENLİK UYGULAMALARI

A) Sosyal Güvence ve Sosyal Güvenlik Kavramı

Sosyal Güvence, insanların hayatları boyunca yaşam kalitesinin artırılmasını sağlayan en önemli unsurlardan bir tanesidir. Sosyal güvenlik ise, insanların gelirlerine bakılmaksızın toplum huzurunu ve refahını bozan tehlikelerin verdiği zararlardan "insan hakkı" ve esas itibariyle de "devlet görevi" olarak primli ya da primsiz sistemlerin kullanılması, kişilerin sosyal tehlikelerin zararlarından kurtarılma güvencesi olarak değerlendirilebilir.

Anayasanın 60'ıncı maddesinde, "herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar" hükmü yer almaktadır. Yapılan bu düzenleme; ülkemizin sosyal devlet ilkelerine göre yönetilmesinin bir tezahürü olarak görülebilir.

B) Sosyal Güvenlik Kurumları

Ülkemizde, sosyal güvenlik alanında yapılan düzenlemeler kamu ve özel sektörde çalışanlar ile kendi işi ile uğraşanlar için ayrı ayrı uygulamalar şeklinde yapılmakta iken, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile tek çatı altında birleştirilmiştir.

Bu kapsamda, kamuda çalışan ve Emekli Sandığına tabi olanlar 5510 sayılı Kanunda 4/c'li, İş Kanunu hükümlerine göre hizmet akdi ile çalıştırılanlar 4/a'lı ve kendi adına bağımsız çalışanlar da 4/b'li olarak değerlendirilmek suretiyle, toplumun tüm kesimlerinin sosyal güvence kapsamına alınması hedeflenmiştir. Yapılan düzenlemelerle; sigortalılık, emeklilik ve genel sağlık sigortalılığı ve diğer hususlar Yasa ile belirlenmiştir.

C) Sosyal Güvenlik Sisteminin İşleyişi

Sosyal güvenliğin sağlanması her şeyden önce düzenli bir prim toplanması ve toplanan primlerin iyi yönetilmesi ile eş değer nitelik taşımaktadır. Zira, gerek emeklilik sistemi ve gerekse de tüm bireylerin sağlık güvencesine

kavuşturulması iyi bir finans sistemi ile sağlanabilir. Dolayısıyla, bireyler için yatırılan primler finans sisteminin en önemli ekonomik olguları olarak değerlendirilebilir.

Sosyal Güvenlik ve Genel Sağlık Sigortası düzenlemeleri; ülkemizde, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi kapsamında Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde yer alan Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nca yürütülmektedir.

YENİ KORONAVİRÜS (COVID-19) SALGIN HASTALIĞI KAPSAMINDA SOSYAL GÜVENLİK UYGULAMALARI

A) Kısa Çalışma ve Nakit Ücret Desteği Uygulaması

Yeni Koronavirüs (Covid-19) salgın hastalığının 2020 yılı başlarından itibaren hızla yayılması üzerine; ülkeler sınır kapılarının kapatılması, sokağa çıkma yasağı ve kısıtlama gibi ülke ve birey ekonomilerini etkileyen bir çok tedbiri uygulamaya almışlardır. Özellikle, hizmet sektörü bu kısıtlamalardan en fazla etkilenen sektörlerin içerisinde yer almış ve işletmeler kira ve çalışanlarının ücretlerini ödeyemez duruma gelmişlerdir.

Bu kapsamda, ülkemizde Kısa Çalışma ödeneği, nakdi ücret desteği, kira desteği, ciro kaybı desteği ve istihdam karşılığı kredi faiz desteği gibi birtakım uygulamalar devreye alınmış ve özellikle işsizlik noktasında ortaya çıkan sorunlar kısmen de olsa azaltılmaya çalışılmıştır.

> E-haciz uygulamalarının işletmeleri zor durumda bırakacağını ve iflasların artacağını ve pandemi süreci içerisinde banka hesaplarına haciz tatbik edilmesi gibi cebri uygulamalarda esneklik sağlanması yönünde TOBB aracılığıyla girişimde bulunmuş ve bu girişim sonuç vermiştir.

B) Vergi ve Sigorta Borçları ile diğer bazı kredi ve borç ertelemeleri

Covid-19 salgın hastalığının ilk ortaya çıktığı Mart 2020 ayından itibaren salgından en fazla etkilenen sektörlerdeki faaliyetlerin yasaklanması veya ara verilmesi ile bağlantılı olarak, mücbir sebep kapsamında vergi ve sgk borçlarına yönelik ertelemeler ile beyan ve bildirim süreleri ertelenmiştir. Ayrıca, bazı işletmelere sağlanan krediler yoluyla işletmelerin finansman ihtiyaçları sağlanmaya çalışılmıştır.

Diğer taraftan, 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile; işletmelerin vergi, sigorta ve aidat borçları ile bir kısım kredi borçlarında yapılandırma imkanı getirilmiş ve bu şekilde nakit sıkıntısına giren işletmelere bir kısım faiz ve cezalardan kurtulma ve borçlarını belirli vadeler dahilinde ödeme imkanı getirilmiştir.

C) Prim ve İdari Para Cezalarına Yönelik Cebri Uygulamalardan Bir Süreliğine Vazgeçilmesi

Vergi ve sosyal sigortalar kurumu prim borçları ile cezalarının ödenmemesi neticesinde alınacak gecikme faizi ve zamları ile süresinde ödenmeyen bu neviden borçların tahsil usulleri 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun düzenlenmiştir. Bu kapsamda, yasal süresi içinde ödenmemiş bu neviden alacaklar için uygulanacak tebliğ, tecil, faiz, zam ve haciz uygulamalarına söz konusu Yasa'da yer verilmiştir.

Covid-19 salgın hastalığının hızla yayılması, alınan tedbirler ve ödenemeyen vergi-sigorta borçlarına yönelik uygulanacak cebri tahsilat işlemleri, işletmeleri içinden çıkılamayacak noktaya getirmiştir.

Eskişehir Ticaret Odası'nın TOBB Vasıtasıyla e-Haciz Uygulamalarının Durdurulması Talebi:

Odamız, üyelerden gelen talepler doğrultusunda, Sosyal Güvenlik Kurumunun prim alacaklarına yönelik e-haciz uygulamalarının işletmeleri zor durumda bırakacağını ve iflasların artacağını ve pandemi süreci içerisinde banka hesaplarına haciz tatbik edilmesi gibi cebri uygulamalarda esneklik sağlanması yönünde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği aracı-

lığıyla girişimde bulunmuş ve bu girişim sonuç vermiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının (Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine gönderdiği yazıda; 6183 sayılı Yasa kapsamında prim alacaklarının Covid-19 tedbirleri kapsamında, vatandaş mağduriyetlerinin önlenmesi amacıyla, salgın hastalığı mücbir sebep hali olarak değerlendirilmesi ile bağlantılı olarak e-mevduat haczi de dahil olmak üzere ödeme emri tebliği, araç, hak ve alacak, menkul, gayrimenkuller üzerine yapılacak her türlü haciz ve satış işlemlerinin durdurulduğunu bildirmiştir.

SONUÇ

Geçtiğimiz yıl Çin'in Vuhan kentinde ortaya çıkan yeni tip Koronavirüs (Covid-19) çok hızlı bir küresel yayılım göstererek tüm Dünya ülkelerini etkilemiş ve Dünya Sağlık Örgütü'nce kıtalar arası salgın olarak tanımlanmıştır.

Hal böyle olunca, ülkeler hızla tedbir alma yönüne gitmişler ve salgından daha az zarar görme noktasında bir çok tedbiri uygulamaya koymuşlardır.

Alınan tedbirler kapsamında, iş yerleri kapatılan işletmeler ve bu işletmelerde çalışanlar ekonomik olarak zor duruma düşmüşlerdir.

Kapanan ya da kısıtlama getirilen işletmeler ve işlerinden olma tehlikesi ile karşı karşıya kalan çalışanlar yönünden, ekonomik olarak destek yapılması zorunluluğu ortaya çıkmış ve ülkeler bir dizi destek paketi açıklamışlardır.

Salgın hastalığın uzun süreli olması, ülkelerin hedeflerini dahi değiştirmiştir.

Ülkemizde, çalışanların işsiz kalmaması için, işten çıkarma yasağı kapsamında bir dizi destek paketi açıklanmış ve yine, sağlanan krediler yoluyla işletmelerin faaliyetlerine devam etmeleri için çaba gösterilmiştir.

Diğer taraftan, Kurumların Yasalardan aldıkları yetkiler doğrultusunda uygulamaya koydukları bir takım rutin işlemlerin zaten zor durumda olan işletmeleri daha da kötü duruma getirmesi üzerine; yapılan girişimler dahilinde, salgın hastalık sürecinde bildirim, beyan ve ödeme yükümlülüklerinde esnetilme işlemlerini de beraberinde getirmiş ve e-mevduat haczi gibi çok etkili bir tahsilat yönteminden vazgeçilmiştir. Ayrıca, kamuya ait gayrimenkullerden kira alınmaması, salgın hastalıktan en çok etkilenen işletmelere nakit, kira ve ciro kaybı desteği sağlanması, istihdam karşılığı nakit ücret desteği, kısa çalışma ödeneği ve düşük oranlı krediler devreye alınmıştır.

Tüm bu işlemler, salgından en az zararla kurtulmak amacıyla yapılmakta ve ortaya çıkan yükün devlet vatandaş işbirliği ile paylaşılması noktasında değerlendirilmektedir.

ESKİŞEHİR ALAADDİN CAMİİ MİNARESİ İNŞA KİTABESİNİN TARİHLENDİRİLMESİ ÜZERİNE SON TESPİT

Prof. Dr. Mehmet Mahur TULUM
Anadolu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi,
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü,
Eski Türk Dili Anabilim Dalı

Prof.Dr. Mehmet Erol ALTINSAPAN
Anadolu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi,
Sanat Tarihi Bölümü, Türk-İslam Sanatı Anabilim Dalı

Eskişehir Alaaddin Camisinin inşa kitabesi yoktur. Cami zaman içerisinde yapılan onarımlarla büyük değişime uğramıştır. İnşa edildiği tarihten günümüze özgün olarak sadece eski minaresinin kaidesi ve minarenin inşa kitabesi kalmıştır. Caminin tarihlendirilmesi ile ilgili çalışmalarda bu kitabe üzerinden yapılmıştır. Yayınlarda yer alan okumalarda gerek tarih gerek ifade konusunda farklılıklar görülmektedir. Bu yayınlarda minarenin inşa tarihi olarak miladi takvime göre 1209-10, 1262, 1265,1267, 1268 gibi farklı tarihler verilmiştir. Genel olarak günümüzde yapılan yayınlarında; (özellikle Selçuklu Dönemi) kitabe çevirilerinin birçoğunda bu uyuşmazlıklar dikkati çekmektedir. Bu çalışmada amacımız Eskişehir Alaaddin Camisinin minare kitabesi çevirilerindeki farklılıkları ortadan kaldırmaya yönelik son bir tespit ortaya koymaktır. Yapılan bu son tetkik neticesinde minare kitabesinin Selçuklu sultanı III. Gıyaseddin Keyhüsrev döneminde Cacaoğlu Cibril (Cacaoğlu Nûreddin) tarafından H. 666-Zilhicce/M.1268-Ağustos/Eylül tarihinde inşa ettirildiği tespit edilmiş; böylece bundan sonra yapılacak olan çalışmalar için tarihlendirme konusu netleştirilmiştir.

Cami Eskişehir Odunpazarı ilçesi Alaaddin parkının güneyinde yer alır. Caminin inşa kitabesi yoktur. Tarihlendirilmesi ile ilgili çalışmalar; günümüze ulaşan tek özgün yapı olan, eski minare kaidesinde yer alan minare kitabesi üzerinden yapılmıştır. Yayınlarda yer alan okumalarda gerek tarih gerek ifade konusunda farklılıklar görülmektedir. Bu yayınlarda minarenin inşa tarihi olarak miladi takvime göre 1209-10, 1262, 1265, 1267, 1268 gibi farklı tarihler verilmiştir.[1] Genel olarak günümüzde yapılan yayınlarında; (özellikle Selçuklu Dönemi) kitabe çevirilerinin birçoğunda bu uyuşmazlıklar dikkati çekmektedir.

Bu çalışmada amacımız Eskişehir Alaaddin Camisinin minare kitabesi çevirilerindeki farklılıkları ortadan kaldırmaya yönelik son bir tespit ortaya koymaktır.

Dönemin Siyasi Ortamı ve Minarenin Bânisi Cacaoğlu Nûreddin

Anadolu Selçuklu Devleti sultanı II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in ölümünden sonra, 1246-1266 tarihleri arasında Anadolu Selçuklu Devleti'nde üç sultanın (II. İzzettin Keykavus, II. Alaaddin Keykubad ve IV. Kılıçarslan) aynı anda yönetimde olduğu bir tarihi süreçtir. Bu durumun oluşmasında İlhanlı-Moğol Devleti'nin payı vardır. Bu süreç, tamamen Moğol güdümüne giren IV. Kılıçarslan'ın devleti tek başına yönetmesiyle sonuçlanır (1262-1266). Ancak zaman içerisinde IV. Kılıçarslan'ın tek başına sultan olmasında en önemli rolü oynayan zamanın Selçuklu devlet adamı II. Gıyâseddin Keyhusrev'in veziri Muînüddin Süleyman Pervâne ile arası açılır ve Pervane, Moğollarla anlaşarak IV. Kılıçarslan'ı zehirletmek suretiyle katlettirir (1266). IV. Kılıçarslan'ı zehirleyen heyet içerisinde Eskişehir Alaaddin Camiinin banisi Cacaoğlu Cibril de (Cacaoğlu Nûreddin) vardır.[2]

Kaynaklarda Cacaoğlu Nûreddin adına ilk olarak IV. Kılıçarslan'ın tek başına sultan olmasından (1261) sonra rastlanmaktadır. İbn Bîbî'ye göre Nûreddin bir deveci iken Muînüddin Süleyman Pervâne'nin dikkatini çekmiş ve onun himayesinde Kırşehir emirliğine kadar yükselmiştir. Sultan IV. Kılıçarslan'ın (1266) öldürülmesiyle sonuçlanan olaylarda ise Nûreddin, Kırşehir vilâyetindeki askerleriyle birlikte Muînüddin Süleyman Pervâne ve Hatîroğlu Şerefeddin ittifakı içinde yer almıştır.[3] Planlı olarak gerçekleştirilen bu olay sonucunda Muînüddin Süleyman Pervâne, Moğol yönetimi himayesinde henüz çocuk yaşlarında olan III. Gıyaseddin Keyhüsrev'in tahta çıkarılmasını sağlar (1266-1282)[4] . Bu olaydan iki yıl sonra Cacaoğlu Cibril (Cacaoğlu Nûreddin), makalemizin konusu olan ve günümüzde "Alaaddin" olarak adlandırılan caminin minaresini inşa ettirmiştir (1268).

Dünden Bugüne Eskişehir Alaaddin Cami'i

Onarımlar Öncesi Alaadin Cami'i Kuzey Cephesi (20. yüzyıl başı)

Onarımlar Öncesi Alaaddin Cami'i Güneyden Görünüm (20. yüzyıl başı)

Eski Minare Kaidesi ve Kitabesi (Onarımlar Sonrası Bugünkü Hali)

* Anadolu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Eski Türk Dili Anabilim Dalı, mmtulum@anadolu.edu.tr, 0000-0002-0784-4738

** Anadolu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, Türk-İslam Sanatı Anabilim Dalı, ealtinsapan@anadolu.edu.tr, 0000-0001-9258-627

[1] Bkz.Altınsapan E. (1999). Ortaçağ'da Eskişehir ve Çevresinde Türk Sanatı (11.-15. Yüzyıllar Mimarisi), Eskişehir. Arslan N. (2014). Eskişehir Kitabeleri, Eskişehir. Aslanbay M. (1955). Eskişehir'deki Alâiddin Câmisi, Eskişehir. Aydın R. (2017). "Eskişehir Alâeddin Camisi'nin Onarılmasına Dair Girişimler (1878-1886)" Mediterranean Journal of Humanities VII 2., 47-60. Doğru H. (2005). XVI. Yüzyılda Eskişehir ve Sultanönü Sancağı, Eskişehir. Özüdoğru Ş. (1990). "Eskişehir Alaaddin Camii", I. Eskişehir 1.Selçuklu Eserleri Semineri Bildirileri, 17-18 Ağustos 1989, T.C. Eskişehir Valiliği, s. 29-34, Eskişehir. Temir A. (1957). "Eskişehir'deki Alâiddin Câmisi ve Eskişehir Tarihi ile İlgili Araştırmalar". Belleten XXI/83, 517-519., Ankara.

[2] Bkz. Kansu E. (2005). Anadolu Selçuklu Devletinde Üç Kardeş Devri (1246–1266), T.C. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Isparta, (Yüksek Lisans Tezi).

[3] Bkz. Kucur Sadi S. (1992). "Cacaoğlu Nûreddin", TDV İslam Ansiklopedisi, İstanbul, 6. C., s.541-542.

[4] Bkz. Sevim A. (2002). "Keyhüsrev III", TDV İslâm Ansiklopedisi, Ankara, 25. C., s. 351-352.

Eskişehir Alaaddin Cami'i İnşa Kitabesi

Eski Minare Kitabesi (Onarımlar Öncesinde)

Eski Minare Kitabesi (Onarımlar Sonrası Bugünkü Hali)

Arapça Metnin Matbu Arap Harfleriyle Dizgisi

1 بسم الله الرحمن الرحيم عمر هذه المنارة المباركة فى أيام الدولة السلطان

2 الأعظم عماد الدنيا والدين أبوالفتح كيخسرو بن قلج أرسلان برهان أمير المؤمنين

3 على يد العبد الضعيف الراجى إلى رحمة ربه اللطيف أبو الحرب جبريل ابن جاجا

4 أدام الله دولته فى شهر المبارك ذى الحجة من شهور سنة ستة وستين و ستمائة

Eskişehir Alaaddin Cami'i Minare Kitabesi'nin Transkripsiyonu

1/ bismillâhi'r-raḥmâni'raḥîm ʿumnira hâẓihi'l-menâratu'l-mubâraketu fî eyyâmi'd- devleti es-sulṭân'
2/ ul aʿẓamu ʿımâdu'd-dunyâ ve'd-dîn ebu'l-feth keyhusrev bin kılıçarslan burhânu emîri'l-mu'minîn
3/ ʿalâ yedi'l-ʿabdi'ż-żaʿîf er-râcî ilâ raḥmeti rabbihi'l-laṭîf ebu'l-ḥarb cibrîl ibn caca
4/ edâma'llâhu devletehû fî şehri'l-mubâraki ẓilḥicceti min şuhûri seneti sittetin ve sittîne ve sitti-mi'e

Eskişehir Alaaddin Cami'i Minare Kitabesi'nin Türkiye Türkçesine Çevirisi

Esirgeyen ve Bağışlayan Tanrı adıyla. Bu kutlu minare, en ulu Sultan, dünyanın ve dinin direği, fetih babası, halifenin (varlık) delili Kılıç Arslan oğlu Keyhusrev'in hükümdarlığı döneminde Latif sıfatlı Rabbinin bağışlamasını uman zayıf kul, cihat babası Caca oğlu Cibrîl -Tanrı onun başarısını/mutluluğunu sürekli eylesin- tarafından 666 yılının uğurlu Zilhicce ayında yaptırıldı.

SONUÇ

1. 1268'de inşa edilen minareden günümüze orijinal olarak sadece minare kaidesi ve kitabesi kalmıştır.

2. Minare kitabesine dayanarak Alaaddin Cami'i'nin inşa tarihiyle ilgili bugüne kadar yapılmış olan yayınlarda; miladi takvime göre 1209-10, 1262, 1265, 1267, 1268 gibi birbiriyle uyuşmayan tarihlendirmeler yapılmıştır. Kitabenin bizzat üzerinde uyguladığımız filolojik tetkikler neticesinde sadece tarihlendirmede değil, Arapça kitabenin okunmasında da bir birlik olmadığı müşahede edilmiştir.

3. Kitabesine göre minare, Anadolu Selçuklu Devleti'nde Alaaddin Keykubat lakabıyla hükümdarlık yapmış olan sultanların zamanında yaptırılmamıştır.

4. Minare kitabesindeki tarihten (1268) hareketle, varsayım olarak, caminin ismi ya minareden önce inşa edilmiş olabilecek bir caminin, banisi olabilme ihtimali olan ya 1.Alaaddin Keykubad (Ölüm Tarihi 1237) ya II. Alaaddin Keykubad (Ölüm Tarihi 1254/57 ?) zamanında yapılmış ya da sonradan halk tarafından yakıştırılmıştır. Caminin adının nereden kaynaklandığı mevcut verilerle tespit edilememiştir.

5. Yapılan bu son tetkik neticesinde minarenin, Selçuklu sultanı III. Gıyaseddin Keyhüsrev döneminde Cacaoğlu Cibril (Cacaoğlu Nûreddin) tarafından H. 666-Zilhicce/M.1268-Ağustos/Eylül tarihinde inşa ettirildiği tespit edilmiş; böylece bundan sonra yapılacak olan çalışmalar için tarihlendirme konusu netleştirilmiştir.

KAYNAKÇA

- Altınsapan E., (1999), Ortaçağ'da Eskişehir ve Çevresinde Türk Sanatı (11.-15. Yüzyıllar Mimarisi), Eskişehir.
- Arslan N., (2014), Eskişehir Kitabeleri, Eskişehir.
- Aslanbay M., (1955), Eskişehir'deki Alâiddin Câmisi, Eskişehir.
- Aydın R., (2017), "Eskişehir Alâeddin Camisi'nin Onarılmasına Dair Girişimler (1878-1886)" Mediterranean Journal of Humanities VII 2., 47-60.
- Doğru H., (2005), XVI. Yüzyılda Eskişehir ve Sultanönü Sancağı, Eskişehir.
- Ekici K., (2005), Anadolu Selçuklu Devletinde Üç Kardeş Devri (1246–1266), Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Kucur, S., (1992), "Cacaoğlu Nûreddin", (TDV) İslam Ansiklopedisi, 6.C., s. 541-542, İstanbul.
- Özüdoğru Ş., (1990), "Eskişehir Alaaddin Camii", I. Eskişehir 1. Selçuklu Eserleri Semineri Bildirileri, 17-18 Ağustos 1989, T.C. Eskişehir Valiliği, s. 29-34, Eskişehir.
- Sarar, İsmail A., (1990), "Eskişehir ve Selçuklu Devri Eserleri", I. Eskişehir 1.Selçuklu Eserleri Semineri Bildirileri, 17-18 Ağustos 1989, T.C. Eskişehir Valiliği, s. 43-50, Eskişehir.
- Sevim A., (2002), "Keyhusrev III", (TDV) İslâm Ansiklopedisi, 25. C., s. 351-32, Ankara.
- Sümer F., (1992), "Kılıçarslan IV", (TDV) İslam Ansiklopedisi, 25. C., s. 404-405, Ankara.
- Temir A ., (1957), "Eskişehir'deki Alâiddin Câmisi ve Eskişehir Tarihi ile İlgili Araştırmalar". Belleten XXI/83 517-519.Ankara.
- Tulum M., (2000), Tarihi Metin Çalışmalarında Usul Menakıbu'l-Kudsiyye Üzerinde Bir Deneme, İstanbul.

Başak DEMİRAY
Sürdürülebilirlik Uzmanı

İŞLETMELER İÇİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Dünya, sürdürülebilirlik kavramı ile ilk olarak 1987'de Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu sayesinde tanışmıştır. Sonrasında ülkelerin, gezegenin sorunlarını çözmek için aldıkları kararlar ve yayınlanan raporlarla şekillenerek ekolojik, ekonomik ve toplumsal boyutları kapsayan bütünsel bir yaklaşımla anılmaya başlanmıştır.

Nedir bu sürdürülebilirlik?

Son yıllarda popüler olan ve her kelimenin başına gelen sürdürülebilirlik, bir şeyin şu anki iyi olma durumunun devam ettirilebiliyor olması anlamına gelmektedir.

Dünya, sürdürülebilirlik kavramı ile ilk olarak 1987'de Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu sayesinde tanışmıştır. Sonrasında ülkelerin, gezegenin sorunlarını çözmek için aldıkları kararlar ve yayınlanan raporlarla şekillenerek ekolojik, ekonomik ve toplumsal boyutları kapsayan bütünsel bir yaklaşımla anılmaya başlanmıştır. Kavramın özünde kastedilen; kendini yenileyebilen doğal bir çevreyi, eşitlik ve refaha dayalı sosyal koşulları ve ekonomik bir sistemi kimseyi geride bırakmadan sağlayabilme becerisidir. Burada asıl amaçlanan, gelecek nesillere her açıdan yaşanılabilir bir dünya bırakabilme meselesidir.

Dünya'nın Sürdürülebilir Kalkınma Çağı

Gezegenimizin son 20 yıldır gözle görülür biçimde ekonomik, sosyal ve çevresel sorunlarla karşı karşıya kaldığı bilinen bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır. Gün geçtikçe küreselleşen ve dünyayı geri dönülemez bir yola sürükleyen bu sorunlarla mücadele etmek üzere, 2015 yılında Birleşmiş Milletlerin öncülüğünde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları yayınlanmıştır. İklim değişikliği, ekonomik eşitsizlik, yenilikçilik, sürdürülebilir tüketim, barış ve adalet gibi alanları içeren Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, ulusal ve bölgesel anlamda ya-

pılan çalışmalara yön verdiği gibi, aynı zamanda sorunlara çözüm için bir yol haritası olarak görülebilir. 2030 yılına kadar hayata geçirilmesi beklenen bu 17 küresel amacın, yaşadığımız gezegenin sorumluluğunun, hükümetlerin yanı sıra özellikle ekonomik aktörlerle yakından ilişkili olduğu kabul ediliyor.

Sorumlu Şirket ve Sürdürülebilirlik

Ölçeği ne olursa olsun ekonomik aktörler olarak şirketlerin sürdürülebilirliği anlamaları, sürdürülebilir büyüme ve değer yaratmak üzere stratejilerinde bu konuya yer vermeleri, yaşanabilir bir dünya inşa etmede önemli rol oynuyor. Özellikle alıştığımız ve doğru bildiğimiz sistemlerin sürdürülebilirliğini sorguladığımız şu günlerde, bizim için Covid-19 Pandemisi acil durum çağrısı niteliğinde olup, şirketlerin sürdürülebilirlik faaliyetlerini benimsemesi ve bu doğrultudaki uygulamaları hayata geçirmeleri açısından önemli bir fırsat olarak görülebilir.

> Bir şirketin üretim sürecinde doğayı daha az kirleterek, enerji ve su verimliliği için çalışmalar yaparak, tüketicilere sağlıklı ürün ve hizmetler sunarak, çalışanlarının çalışma koşullarını iyileştirerek ve bu yönde çalışanlarına eğitimler düzenleyerek sürdürülebilirliği yakalayacağını söyleyebiliriz.

Sürdürülebilirliği sahiden şirketin merkezine yerleştirmek, kendi içinde bir amaç değil, bir yolculuk, hatta zor bir yolculuktur.

Meseleye çok boyutlu baktığımızda, bir şirketin üretim sürecinde doğayı daha az kirleterek, enerji ve su verimliliği için çalışmalar yaparak, tüketicilere sağlıklı ürün ve hizmetler sunarak, çalışanlarının çalışma koşullarını iyileştirerek ve bu yönde çalışanlarına eğitimler düzenleyerek sürdürülebilirliği yakalayacağını söyleyebiliriz. Bu anlamda şirketlerin küresel amaçları benimseyerek, faaliyetlerini bu doğrultuda yürütmeleri kendi gelecekleri açısından da önemlidir. Öyle ki, iş süreçlerine ve organizasyon yapılarına sürdürülebilirlik politikalarını dahil eden işletmelerin, uzun vadede maliyetlerini azalttığı, performanslarını ve karlılıklarını arttırdığı bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla çevresel, kurumsal ve sosyal yönetimin bu hali işletmenin itibarını ve marka değerini de artıracaktır.

Örnek Sürdürülebilir İşletme: Tasigo Hotels

Son dönemlerde oldukça önem kazanan ve belki de artık işletmeler için zorunlu hale gelecek sürdürülebilirlik politikalarını uygulayan işletmelere Tasigo Hotels Eskişehir güzel bir örnek olarak gösterilebilir. Tasigo, turizm sektöründeki büyümesini sürdürülebilir kılmak için kurulduğu günden bugüne, doğaya ve insana saygılı hizmet anlayışı ile tüm paydaşlarına hesap verilebilir bir şekilde değer yaratmak için çalışmalarını sürdürüyor. Sürdürülebilirliği bir şirket politikası olarak benimseyen Tasigo, uygulamaya koyduğu "Stay in Harmony" sürdürülebilirlik programını gelecek nesillere karşı sorumluluk duygusu olarak görüyor. Bu çerçevede iklim değişikliğiyle mücadeleyi, sera gazı emisyonlarını yönetmeyi, atık azaltımını, enerji verimliliğini, sağlıklı ve doğal

> Dünya çapındaki atıkların %12'si plastiklerden oluşuyor. Her yıl bu oran artmakta, çünkü plastikler doğada çok zor yok oluyor.

gıda tüketimi ile sürdürülebilir bir yaşamı, yerel topluluklara ve iş paydaşlarına daha fazla destek sağlamayı ve çeşitli sosyal sorumluluk projelerinde yer almayı bir misyon olarak benimseyerek çalışmalar gerçekleştiriyor.

Tasigo benimsediği sürdürülebilirlik politikası kapsamında, konaklama endüstrisinde sürdürülebilir uygulamalar için dünyanın önde gelen sertifikasyon kuruluşu olan Green Globe (Yeşil Küre) Sertifikasını almak için tüm çalışmalarını Küresel Amaçlara uyum sağlamaya başlamıştır. Sertifikasyonca belirlenen detaylı kriterlere uyum için çalışmalar yapan Tasigo, öncelikle çalışanlarına eğitim vererek işe başlamış, oteldeki sürdürülebilirlik çalışmalarını yönetmek için 15 kişilik bir Yeşil Ekip oluşturmuştur.

Diğer yandan otele gelen müşterilerin yapılan çalışmalara dahil olması bekleniyor. Bunun için müşterileri bilgilendirmek ve bilinçlendirmek amacıyla "GreenCorner" köşesi oluşturulmuştur. Yine misafirlere odalar da dahil olmak üzere, otel içi kullanımlarında verimli, enerji, malzeme tüketmelerini ve doğaya yapacakları katkıları anlatan bilgilendirme yazıları yerleştirilmiştir.

Sorumlu Üretim ve Tüketim

Ekonomik büyümeyle sürdürülebilir kalkınmayı birlikte sağlayabilmek için, doğal kaynakları üretme ve tüketme biçimlerimizi değiştirmek, gıda atığını yarı yarıya azaltmak kaynakların verimli kullanımını açısından önem arz eder. Tasigo gerçekleştirdiği "Yeşil Oda" uygulamasıyla, müşterilerin gönüllü olarak temizlik hizmetinden vazgeçmeleri ve havlu, çarşaf vb. eşyalar için değişim talebinde bulunmamaları halinde restoranlarında indirim uyguluyor, aynı zamanda tüketim alışkanlıklarının değişmesine katkı sağlıyor. İşletme için tasarruf politikası çerçevesinde değerlendirilecek diğer bir örnek, yemekhanede gerçekleştirdikleri sıfır atık projesi ile harcanan su, enerji ve emek gibi kaynak kullanımları üzerinedir. Bu amaçla günlük atık yemekler tartılıyor ve yapılan ölçümlere göre menülerde ve yemek miktarlarında değişiklik yapılıyor. Yemek atığı konusuna büyük bir ciddiyetle yaklaşan otelin aynı zamanda arzu eden misafirler için yarım porsiyon yarım fiyat uygulaması bulunuyor. Gıda tüketimi konusunu çevresel olduğu kadar etik bir konu olarak gören Tasigo, bahçesinde kendi ürünlerini üretiyor ve menülerinde glütensiz, vejetaryen, vegan gibi sağlıklı yemek logosu bulunduruyor.

Tasigo tüm ihtiyaç duyduğu tedariğini yeşil ilkeler çerçevesinde gerçekleştirirken, süreci de titizlikle takip ediyor. Bu bağlamda yeşil satın alma politikası oluşturulmuştur. Eko-sertifikalı ve yerel ürün satın alımı yapan otel, tek kullanımlık ürün kullanımını sıfırlamak üzere çalışmalarına de-

vam etmektedir. Bu kapsamda otel bünyesinde kullanılan tüm plastikler ve geri dönüşü zor malzemeden yapılan araç gereçler, geri dönüşümü kolay ürünlerle değiştirilmiştir. Ayrıca sorumlu üretim ve tüketim anlayışını benimseyen ve bina Leed Gold Sertifikasyonuna sahip olan otelde yapılan tüm faaliyetlerin tüketimlerinin ölçümleri, verimlilik analizleri ve geçmiş yıllarla kıyaslaması yapılmaktadır.

Tasigo'nun bu anlamda sürdürülebilirlik politikasını ve yönetim planını otelin iş stratejisine, işletim süreçlerine ve kalite standartlarına entegre etmesi örnek bir işletme olarak diğer vişletmelere yol göstermesi açısından önemlidir. Böylece daha sürdürülebilir bir Dünya'ya ulaşmak için gelecek nesillere karşı kendini sorumlu hisseden, çalışmalarını küresel sorunların bilincinde gerçekleştiren kurumlar ve şehirler ortaya çıkacaktır.

Örnek Uygulamalar

- Dünya çapındaki atıkların %12'si plastiklerden oluşuyor. Her yıl bu oran artmakta, çünkü plastikler doğada çok zor yok oluyor. Tek kullanımlık olmasa bile, artık plastik eşyalar yerine mümkün olduğunca doğal malzemelerden üretilenleri tercih etmeye özen gösteren Tasigo, ambalajda plastik kaplı karton yerine geri dönüşümlü kağıttan yapılmış kraft kağıtları kullanarak 1 yılda 149 kg plastik tasarrufu yapmıştır.

- Plastik ambalaj atıklarının önüne geçmek ve misafirlerine daha doğal ve gerçek bir banyo deneyimi yaşatmak için bahçelerinden topladıkları lavantayı kullanarak ve doğal yağlar ekledikleri banyo tuzlarını üretmeye başlamışlardır. Böylece 1 yılda 3 kg plastik tüketimi azaldı. Ayrıca bahçedeki lavantaların da çöp sahasına gönderilmesi engellendi.

Frig Vadileri
Frigler'den Günümüze Kalan Kültürel Miras

Doç. Dr. Hakan SİVAS
Anadolu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi,
Eski Çağ Tarihi Anabilim Dalı

Kral Midas zamanında Frig Krallığı'nın etki alanı doğuda Çorum, Tokat ve Kırşehir; kuzeyde Samsun; güneyde Niğde ve Konya; güneybatıda Burdur ve Elmalı Ovası; batıda Eskişehir, Afyonkarahisar ve Kütahya; kuzeybatıda Bandırma yörelerine kadar genişlemiştir.

Frigler MÖ 1200 yıllarından itibaren Güneydoğu Avrupa'dan Anadolu'ya göç eden Trak kavimlerinden biridir. Başlangıçta Otreus, Mygdon ve Askanios gibi liderlerin önderliğinde Marmara Denizi'nin güney kesiminde göçebe ve yarı göçebe aşiret düzeninde yaşamışlar, MÖ. 11. yüzyıla doğru başkentleri Gordion'u kuracakları Ankara'nın Polatlı İlçesi'nin Yassıhöyük Köyü'ne ulaşmışlardır. Öncü Frig boyları Gordion'da Hitit yerleşmesinin üzerine basit köy düzeninde bir yerleşim kurmuşlardır. Taş-çamur ve toprağa çakılan ahşap direklerin üzerinin çamur sıvanmasıyla oluşturulan duvarları olan tek ya da iki odalı evlerde oturmuşlardır. Bu evlerin içinde ocak, fırın ve tahıl siloları bulunmaktaydı. Önceleri el yapımı, koyu renkli çanak çömlekler ve daha sonra el yapımı çanak çömleklere ek olarak çark yapımı, devetüyü çanak çömlekler kullanmışlardır.

Akpara Kale

Aslankaya Anıtı

Frigler Yassıhöyük'te MÖ. 9. yüzyılda etrafı bir surla çevrili bir kentin inşasına giriştiler. MÖ. 9. yüzyılın sonlarına gelindiğinde Gordion, içinde megaron planlı anıtsal yapıların bulunduğu görkemli bir kent haline gelmişti. Antik Batı kaynaklarının bildirdiğine göre Frigler'in ilk kralı MÖ. 8. yüzyılın ilk yarısında saltanat süren ve başkent Gordion'a da adını vermiş olan Gordias'tı. Gordion'daki Büyük Tümülüs (MM Tümülüsü) olasılıkla oğlu ünlü kral Midas tarafından babası Gordias için yaptırılmıştır. Gordias'tan sonra Midas Frig tahtına geçer. Kral Midas Assur belgelerinde Muşkili Mita olarak adlandırılır. Assur kaynaklarında verilen bilgilere göre Mita/Midas MÖ. 717-709 yılları arasında doğu, güney ve güneydoğu Anadolu'da Kargamışlı Pisiri, Taballı Ambaris, Atunalı Matti ve Urartulu I. Rusa ile Assur Krallığı'na karşı ittifaklar kurmuş, etki alanını Kilikya'nın (Çukurova) kuzeyine, Toroslara kadar genişletmişti. Assur Kralı II. Sargon kendisine karşı ittifaklar kurarak mücadele eden Geç Hitit Krallıklarını birer birer egemenliği altına almıştır. Sargon'a MÖ. 709 yılında yenilen Mita/Midas, doğudan gelen Kimmer tehlikesini de göz önünde bulundurarak II. Sargon ile barış antlaşması imzalamıştır. Bundan sonra kral Midas yüzünü batıya çevirmiş, görülmeye değer güzellikteki ahşap tahtını Delphoi Apollon Tapınağı'na göndererek Kıta Yunanistan ile iyi ilişkiler kurmuştur. Batı Anadolu kıyılarındaki Yunanlılar ve Lidya Krallığı ile de dostluk ilişkileri içindeydi. Batı Anadolu'da bir Aiol kenti olan Kyme (Aliağa/Nemrut Kale) kralının kızı Hermodike ya da Demodike adlı prenses ile evlenmiştir. Ayrıca Sisam Adası'ndaki Hera kutsal alanına zengin armağanlar yollayarak saygısını göstermiştir.

Kral Midas zamanında Frig Krallığı'nın etki alanı doğuda Çorum, Tokat ve Kırşehir; kuzeyde Samsun; güneyde Niğde ve Konya; güneybatıda Burdur ve Elmalı Ovası; batıda Eskişehir, Afyonkarahisar ve Kütahya; kuzeybatıda Bandırma yörelerine kadar genişlemiştir.

Geç Antik Çağ kaynaklarında Midas'ın ölüm yılı olarak MÖ. 696 veya 675/674 tarihleri verilir. Kral Midas'ın ölümünden sonra Frig Krallığı MÖ. 590 yılındaki Kızılırmak Savaşı'na kadar bağımsızlığını korumuştur. Herodotos MÖ. 6. yüzyılın ilk yarısı içinde hüküm süren son Frig kral sülalesi için Midas, Gordios ve Adrastos sıralamasını verir. MÖ. 590 yılından sonra Frigler Lydia Krallığı'nın, MÖ. 547/546'dan sonra Lidya Krallığı'nın yıkılmasıyla da Pers krallığının bir parçası olmuştur. Frig kültürü Frig Krallığı'nın yıkılmasından sonra da varlığını Roma döneminin sonlarına hatta Hristiyanlığın ortaya çıkışına kadar devam ettirmiştir.

Önemli Frig merkezleri arasında başta Gordion (Yassıhöyük) olmak üzere Polatlı yakınlarındaki Hacıtuğrul/Yenidoğan Höyüğü, Ankara, Pessinus (Eskişehir/Ballıhisar), Dorylaion (Eskişehir/Şarhöyük), Çorum'da Pazarlı, Yozgat'ta Alişar ve Kerkenes Dağ ve Kırşehir'de Kaman/Kalehöyük sayılabilir.

Frigler'in siyasi ve kültürel olarak en etkili oldukları kesim Eskişehir, Kütahya ve Afyonkarahisar arasında Dağlık Frigya Bölgesi olarak adlandırılan bölgedeki Frig Vadileri'dir. Eskişehir il sınırları içinde Yazılıkaya/Midas Vadisi, Kümbet Vadisi; Afyonkarahisar il sınırları içinde Köhnüş Vadisi; Kütahya il sınırları içinde Fındık Vadisi ve İnli Vadisi bu vadilerin en önemlileridir. Frig vadileri, vadilerin yabanında yer alan verimli toprakları, zengin ormanları ve akarsuları ile ekonomisinin temeli tarım ve hayvancılığa dayalı Frigler için uygun bir yerleşim alanı olmuştur.

Büyük bir bölümü Eskişehir il sınırları içinde kalan Dağlık Frigya Bölgesi'nde MÖ. 8. yüzyıl ile MÖ. 6. yüzyıl arasında birçok Frig kalesi kurulmuş, birçok dinsel kaya anıtı ve kaya mezarı yapılmıştır.

Frigler'in bölgede bulunan en önemli yerleşme tipini kaleler oluşturmaktadır. Frig kaleleri genellikle yüksek kayalık platolar üzerine kurulmuştur. Deniz seviyesinden 1200 ilâ 1400 m. yükseklikte

Yazılıkaya

Aslantaş Mezarı

bulunan kaleler bulundukları vadiye ve yollara hâkim stratejik noktalardadırlar. Yazılıkaya-Midas Vadisi'nde Akpara Kale, Pişmiş Kale, Gökgöz Kale, Kocabaş Kale ve Yazılıkaya Midas Kenti; Kümbet Vadisi'nde Yapıldak Asar kaya, Kümbet Asar Kale, Demirkapı Kalesi; Köhnüş Vadisi'nde Köhnüş Kale, Üçlerkayası Kale, Demirli kale, Döğer Asar Kaya; Fındık Vadisi'nde Fındık Asar Kaya ve Doğuluşah Kalesi; İnli Vadisi'nde Deliktaş Kalesi Frig kalelerinin önemli örnekleridir. Kaleler dik kayalıklar üzerinde bulunduğundan bazı kesimlerine sur yapma gereği duyulmamış, ancak kayalıkların kalenin üzerine çıkışa izin veren geçit yerlerine blok taşlar ile surlar inşa edilmiştir. Kalelerin üzerinde ana kayaya oyulmuş mekanlar, sarnıçlar, silolar ve gözetleme yerleri bulunmaktadır. Frig kalelerinin bulunduğu kayalıkların eteklerinde veya yakınlarındaki kayalıklar üzerinde Frig dinsel tapınım alanları olan kaya anıtları ve kalelerde yaşayan yöneticiler ve ailelerine ait kaya mezarları bulunmaktadır.

Yılantaş Mezarı

Yazılıkaya-Midas Kenti'nin kurulduğu kayalığın etrafında çok sayıda Frig dinsel kaya anıtının bulunması burasının Frigler için çok önemli bir kutsal merkez olduğunu göstermektedir.
Phrygler olasılıkla çok tanrılı bir dine sahipti. Hem erkek hem de dişi tanrıları vardı. Ancak sadece "Ana" anlamında "Matar" dedikleri ana tanrıçalarını insan şeklinde tasvir etmişlerdir. Matar ismi yazıtlarda tanrıçayı simgeleyen bir sıfat ile birlikte Matar Kubileya/Matar Kubeleya veya Matar Areyastin şeklinde de görülür. Kubileye/Kubeleya muhtemelen Phrygçede "dağ" anlamındadır. Doğurganlığın ve bereketin simgesi olan Phryg tanrıçası Matar, başında yüksek başlığı (polos), belinde kemer bulunan uzun elbisesi, başlığından aşağıya topuklarına kadar inen başörtüsü ile betimlenir. Ellerinde tanrısallığını gösteren bazı nesneler bulunur. Genellikle bir elinde kâse, diğer elinde yırtıcı kuş tutar. Tanrıça

Frigler tarafından her zaman ayakta duran, olgun bir kadın olarak gösterilmiştir. Phrygia'da adeta tek tanrı gibi tapınım görmüştür.

Bugüne kadar Frig kentlerinde tapınak olarak nitelendirilebilecek bir yapının varlığı kanıtlanamamıştır. Olasılıkla bir doğa tanrısı olan Matar'ın tapınaklarını Frig Vadileri'ndeki dinsel kaya anıtları oluşturuyordu ve hepsi birer açık hava tapınağı niteliğindeydi. Sözkonusu bu anıtlar fasadlar olarak adlandırılan kaya cepheleri, altarlar/sunaklar ve nişler olmak üzere üç grup altında toplanmaktadır.

Fasadlar, Frig kaya mimarlığının en anıtsal ve en özgün anıt grubunu oluştururlar. Tepe akroterli, beşik çatılı, üçgen alınlıklı fasadlar, megaron planlı bir Frig yapısının kayaya yontulmuş ön cephesini temsil ederler. Üzeri kabartmalarla süslü cephenin alt kesiminde kapıyı temsil eden bir niş bulunur. Bazı anıtların nişinin içinde anakayadan yontulan bir tanrıça Matar heykeli vardır, bazı anıtlardaki nişlere ise dinsel törenler sırasında taşınabilir bir tanrıça heykelciği yerleştirilirdi. Fasadlar anıtsal fasadlar ve küçük fasadlar olmak üzere iki grup oluştururlar. Anıtsal fasadların en büyüğünü üçgen alınlığının üst kısmında bulunan yazıttaki MIDAI= MİDAS kelimesinden dolayı "Midas Anıtı" olarak adlandırılan Midas Kenti'ndeki anıt oluşturur. 17 m yüksekliğinde ve 16.50 m genişliğindedir. Diğer anıtsal fasadları, Yazılıkaya Midas Vadisi'nde Yazılıkaya ile Çukurca arasında bulunan Arezastis/Areyastis Anıtı, Yazılıkaya Midas Kenti'nde Bitmemiş Anıt; Kümbet Vadisi'nde Bahşayiş Anıtı; Köhnüş Vadisi'nde Maltaş Anıtı, Burmeç Anıtı ve Aslankaya Anıtı; Kütahya'nın Tavşanlı ilçesi yakınlarındaki Deliktaş Anıtı oluşturur. Bitmemiş Anıt ve Burmeç Anıtı yapımı tamamlanmamış anıtlardır. Bu anıtlar Frig kaya fasadlarının yukarıdan aşağıya doğru işlenerek yapıldığını göstermesi bakımından önemlidir. Aslankaya Anıtı da kaya fasadlarının en güzel örneklerinden biridir. Akroterli üçgen alınlığının içinde karşılıklı iki sfenks kabartması bulunur. Cephe geometrik motiflerle süslenmiştir. Anıtın alt kenar ortasında bulunan niş içinde ana kayadan yontulmuş tanrıça Matar kabartması vardır. Tanrıçanın iki yanında bulunan kutsal hayvanları olan aslanlar ard ayakları üzerine kalkarak ön pençelerini tanrıçanın başlığına değdirirler. Nişin iki yanında iki kapı kanadı ayrıntılı bir şekilde kabartma olarak işlenmiştir. Bu anıtta tapınağın kapıları açık durmaktadır ve tapınağın içindeki tanrıça sürekli olarak görünmektedir. Anıtın yan yüzlerinden birinde ard ayakları üzerine kalkmış bir aslan, diğer yüzünde de bir kuş başlı karışık yaratık (grifon) kabartması bulunmaktadır.

Küçük fasadlar aynı özelliklere sahip olmakla beraber anıtsal fasadlardan daha küçük ölçektedir. Eskişehir yöresinde Kümbet Berberini Anıtı, Gökçegüney Tonra Patlak Anıtı, Midas Kenti Sümbüllü Anıt, Afyonkarahisar yöresinde Kumcaboğaz Kapı Kaya Anıtı, Demirli Anıtı, Büyük Kapı Kaya

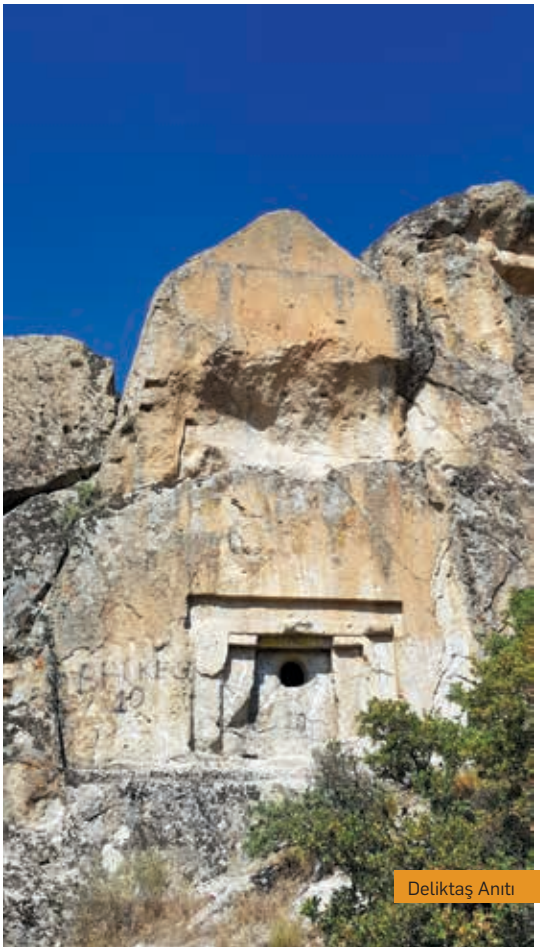

Deliktaş Anıtı

Bitmemiş Anıt

Anıtı, Küçük Kapı Kaya Anıtı ve Döğer Asar Kaya Anıtı, Küçük fasadların önemli örnekleridir

Altarlar Tanrıça Matar'a dua edilen, kurbanlar sunulan kutsal alanlardır. Fasadlara göre daha fazla örnekle temsil edilirler. Ön taraflarında bulunan basamaklar üstte tanrıçayı simgeleyen yuvarlak başlı, dikdörtgen gövdeli veya yarım daire şeklindeki idollere ulaşmaktadır. Altarların en güzel örnekleri Yazılıkaya-Midas Kenti'nde, Fındık Asar Kaya yerleşmesinin çevresindeki kayalarda, Köhnüş Vadisi'nde Menekşekayalar'da bulunmaktadır.

Kaya nişleri de dik kaya yüzeylerinin kolay ulaşılabilen noktalarına yontulmuş dikdörtgen veya oval şekilli oyuklardır. Bazılarında arka duvar üzerinde kayaya yontulmuş tanrıça heykelciği vardır. Bazılarına ise taşınabilir tanrıça heykelciği yerleştirilerek kullanılmışlardır. Niş örnekleri Yazılıkaya Midas Şehri, Fındık Asar Kaya ve Köhnüş Vadisi'nde bulunmaktadır.

Fasadlar, altarlar ve nişler önünde ne gibi törenlerin yapıldığını bilemiyoruz. Ancak geçimlerini çoğunlukla tarım ve hayvancılıkla sağlayan çiftçi bir toplum olan Frigler, anıtların önünde olasılıkla tarımın bereketi için törenler yapmışlar, doğanın canlandığı ilkbaharın gelişini kutlamışlar, hasat sonrası da tanrıçaya şükranlarını sunmuşlardır. Anıtsal fasadlar önünde rahiplerin yönettiği devletin üst düzey yöneticilerinin katıldığı resmi karakterli törenler yapılırken, küçük anıtlar halkın günlük ibadetlerini yaptıkları tapınım yerleri durumundaydı.

Frig vadilerinde Frigler'den günümüze kalan bir başka eser grubunu kaya mezarları oluşturur. Bunlar Frig kalelerinin dik yamaçlarında veya kalelerin çevresindeki kayalıklarda yer alırlar. Genellikle küçük bir kapı açıklığı olarak kaya yüzeylerinde fark edilirler. Çok azının ön cephelerinde kabartma bezemeler vardır. Bezemeli Frig kaya mezarı örneklerini Yazılıkaya-Midas Vadisi'nde Hamamkaya Mezarı, Yapıldak Asar Kaya Mezarı; Köhnüş Vadisi'nde Aslantaş ve Yılantaş mezarları oluşturur. Kaya mezarlarının içi iki yana eğimli semer damlıdır. Bazı mezar odalarında çatı ve duvarlarda bir Frig ahşap evinde görülen yapı elemanları anakayaya kabartma olarak işlenmiştir. Duvar diplerinde üzerine ölülerin yatırıldığı seki veya yataklar (klineler) bulunmaktadır. Bazı mezar odalarında zemin düz işlenmiştir. Bu tür mezarlarda ölüler taşınabilir ahşap yataklar üzerine yatırılmış olmalıdırlar.

Frig Vadileri, Friglerden sonra Helenistik, Roma ve Türk dönemlerinde de yerleşim bölgeleri olarak kullanılmaya devam etmiştir.

KAYNAKÇA

- Haspels, C.H.E. (1971). The Highlands of Phrygia. Sites and Monuments, I-II, Princeton, New Jersey.
- Sivas, H. (2012). "Frig Kaya Mezarları", Frigler. Midas'ın Ülkesinde Anıtların Gölgesinde, (Ed. T. Tüfekçi Sivas, H. Sivas), İstanbul, s. 260-285.
- Tüfekçi Sivas, T. (1999). Eskişehir-Afyonkarahisar-Kütahya İl Sınırları İçindeki Phryg Kaya Anıtları, Eskişehir.
- Tüfekçi Sivas, T. (2014). "Frig Krallığı", Eski Anadolu Tarihi (Ed. K. Köroğlu), Eskişehir, s. 98-116.
- Tüfekçi Sivas, T. ve H. Sivas (2007). Frig Vadileri. Frigler'den Türk Dönemine Uzanan Kültürel Miras, Eskişehir.

Büyük Altar

Sarnıç

"Kıyamet Günü" Buzulu Hızla Eriyor!

Son dönemde dünya genelinde küresel ısınmanın etkileri gözle görülür derecede artış gösterdi. Aylar boyunca yangını süren Avustralya ve Antarktika'da eriyen buzullar bunların en önemli örnekleri arasında bulunuyor. Bu noktada Antartika'da bulunan Thwaites buzulunun küresel ısınmadan dolayı hızla erimeye devam edildiği açıklandı. 'Kıyamet buzulu' olarak adlandırılan bu buzulun yüz ölçümü Britanya adası kadar bulunuyor.

Buzul İle İlgili İlk Bilimsel Çalışma Yapıldı

Günümüze kadar hiç bir araştırmanın yapılmadığı kıtaya 40 Bilim insanından oluşan İcefin ekib girdi. Buzalla ilgili ilk bilimsel çalışmayı İcefin ekibi yaptı. Uluslararası Thwaites Buzul İşbirliği, bu buzulun neden bu kadar hızlı değiştiğini anlamak için İngiltere ile ABD tarafından ortak desteklenen 50 milyon dolarlık, beş yıllık bir proje hazırlandı. Bu proje, Antarktika tarihiyle ilgili bugüne kadar yapılmış olan en büyük ve en karmaşık bilimsel saha çalışmasını temsil etmekte.

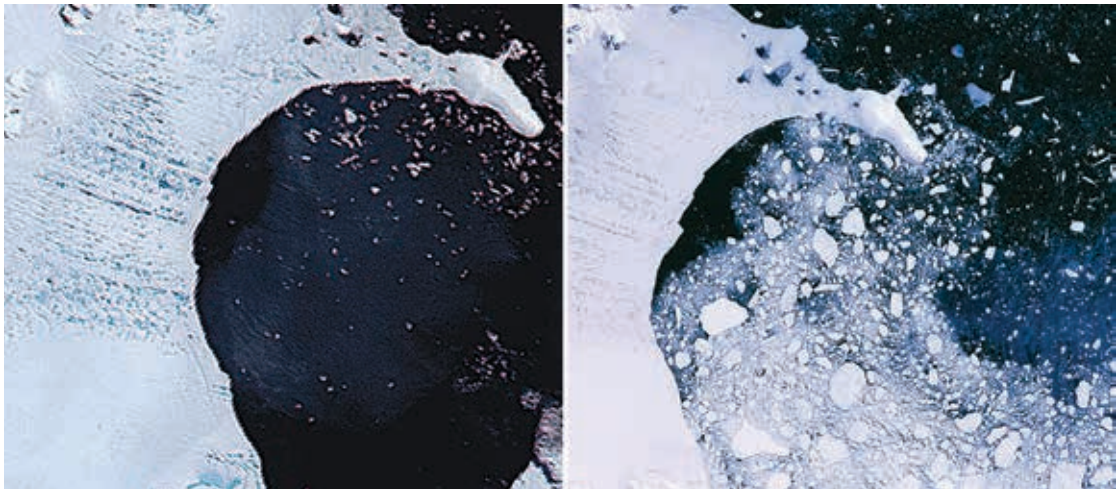

Kıyamet Buzulu Nedir ve Neden Önemli?

Dünyanın en fırtınalı kıtasının en fırtınalı noktasında yer alan Kıyamet Buzulu Batı Antartika kıtasının kilit taşı konumunda. Dünyada deniz suyu seviyesindeki yükselişin yüzde dördünün bu buzuldan geldiğini belirten Buzulbilimciler, buzulun tamamen erimesi halinde, deniz seviyesinin de yarım metreden fazla yükseleceğini ifade ettiler. Dünyanın en riskli ve en önemli buzulları arasında olan Kıyamet Buzulunun yüz ölçümü Britanya adası büyüklüğünde. Antarktika'da bulunan bu buz kütlesi, dünyadaki temiz su kaynaklarının yüzde 90'ını oluşturmakta. Thwaites buzulu, Doğu'nun aksine yüksek rakımlı bir yerde bulunmamakta. Tabanının deniz seviyesi altında yer almakta. Thwaites buzulunun buz olması durumunda, üzerinde birkaç ada olan derin bir okyanus parçası olabileceği ifade edildi.

Kaynak : https://www.sabah.com.tr

Akut'un Deprem Anında Hayat Kurtaran Uygulamasına Büyük İlgi

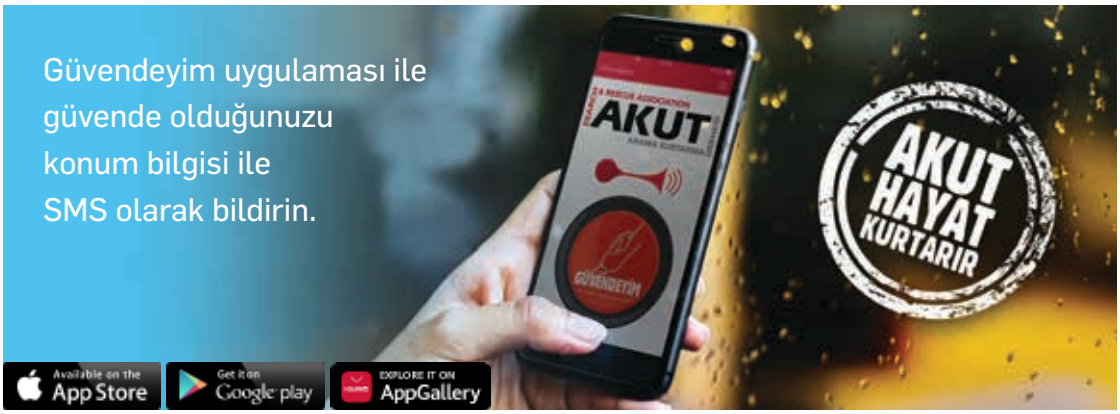

Güvendeyim uygulaması ayarlar bölümünden belirlediğiniz en fazla 10 telefon numarasına uygulamanın ana ekranındaki Güvendeyim butonuna bastığınızda telefonunuzun GPS servisi üzerinden aldığı konumunuzu telefonunuz SMS sistemi üzerinden belirttiğiniz kişilere gönderir. Aynı şehirde yaşamayan en az bir yakınınızın numarasını da uygulamaya eklemenizi öneririz.

Bu işlem standart SMS tarifeniz üzerinden operatörünüz tarafından ücretlendirilmektedir. GPS servisi üzerinden konumunuzun alınması telefonunuzun marka modeli ile bulunduğunuz ortama göre uzun ya da kısa sürebilir.

Güvendeyim uygulaması, uygulamayı yükledikten sonra internete ihtiyaç duymaz. SMS gönderim hakkınız olması yeterlidir. Ayrıca Deprem, Sel ve Yangın konularındaki bazı temel bilgilere yine uygulamanın menüsü üzerinden ulaşabilirsiniz.

Sosyal Soğuma

Büyük veri çağında kullandığımız veya kullanmadığımız birçok cihazın bizimle ilgili bilgiler toplaması insanların farklı davranışlar sergilemesine neden oluyor. Bir ürünü sepetinize eklemeniz ve/veya vitrindeki bir elbiseye bakmanız sizin kişiliğinizin tespit edilmesinde kullanılabiliyor. Birçok veri kaynağından toplanan bilgiler derlenerek sizinle ilgili tahminler yapılıyor. Böylece inançlarınız, ne yiyip içtiğiniz, geçmişte yaşadığınız travmalar, karakter yapınız, hastalıklarınız, hobileriniz ve sosyoekonomik düzeyiniz gibi birçok bilgi ortaya çıkarılabiliyor. Elbette bu sınıflandırmalar o kadar da doğru çalışmıyor ancak insanlar böyle bir sınıflandırmanın yaygınlaşmaya başladığını fark edince davranışlarını değiştirmeye başlıyor. Çünkü farkına varmadan yaptıkları masum davranışların geleceklerini etkilediğini düşünüyorlar. Örneğin arkadaşınızın gönderdiği bir bağlantıya tıkladığınızda bu erişimin kayıt altına alındığını ve ileride başınıza iş açabileceğini düşünerek bu eylemden vazgeçiyorsunuz. New York'ta doktorlar üzerinde yapılan bir çalışmada doktorlara performans puanı verilmeye başlanınca, doktorların düşük puan almamak için ilerlemiş kanser vakalarına bakmak istemedikleri ortaya çıktı, çünkü hastanın muhtemelen ölecek olması hekimin düşük puan almasına neden olacaktı. Çin gibi ülkelerin bu tür puanlama sistemlerini yaygınlaştırması sosyal soğuma olarak adlandırılan bu fenomenin her geçen gün artmasına neden oluyor. Artık insanlar büyük verinin etkisiyle daha az risk alıp topluma mesafeli durmaya başladı. Peki sosyal soğumayı engellemenin bir yolu var mı? Bugün için kayda değer bir cevabımız olmasa da önümüzdeki yıllarda bu konu tekrar tekrar gündemimize gelmeye devam edecek gibi görünüyor.

> İnsanlar büyük verinin etkisiyle daha az risk alıp topluma mesafeli durmaya başladı. Peki sosyal soğumayı engellemenin bir yolu var mı?

Kaynak :https://bilimteknik.tubitak.gov.tr

Stresin Saçların Beyazlamasını Hızlandırdığı Bilimsel Olarak Kanıtlandı

Yapılan yeni bir araştırma aşırı stresin saçların beyazlamasını hızlandırdığını bilimsel olarak doğruladı. Fareler üzerinde yapılan deneylerde strese maruz bırakılan hayvanların kıllarının geri dönülemez bir şekilde beyazladığı ortaya konuldu.

Fareler üzerinde yapılan bir deneyde şans eseri, yoğun stresin deriyi kontrol eden kök hücrelerini ve saç rengini etkilediği görüldü. İncelemeler sırasında tüyleri koyu renk olan bir farenin bir kaç hafta içinde tamamen beyaza döndüğü gözlemlendi.

ABD'li ve Brezilyalı araştırmacılar bu bulguların, yaşlanmayla birlikte oluşan saç dökülmesini önlemede etkili olan ilaçların da geliştirilmesine yardımcı olacağını söylüyor. Ailelerin genetik özelliklerine bağlı olarak 30'lu yaşların ortalarındaki insanların saçları beyazlamaya başlayabiliyor.

Harvard Üniversitesi araştırmacısı Prof. Ya-Cieh Hsu "Saç ve ciltteki değişimlerinin en büyük sorumlusunun stres olduğundan artık eminiz" diyor.

Acı yaşayan farelerin vücutlarında salgılanan adrenalin ve kortizol, sinir sistemlerini etkileyerek şiddetli strese, kalplerinin daha hızlı atmasına ve tansiyonlarının yükselmesine sebep oldu. Bu durum, saç köklerinde oluşan melanin hormonunu etkileyerek saç köklerinin azalmasında artışa yol açtı.

Prof. Hsu stresin insan bedenine olumsuz etkisinin olduğunu bilindiğini belirterek "Keşfimiz, stresin zarar verici etkisinin, tahmin ettiğimizden daha fazla olduğunu gösteriyor. Bir kaç gün sonra, pigment yenileyici kök hücreleri tamamiyle kaybolmuştu. Kök hücreler bir kere kaybolduğunda, pigment tekrardan yenilenemez. Bu sebeple hasar kalıcıdır" dedi.

LÖSEV BÜYÜDÜ

artık YETİŞKİN
LÖSEMİ VE KANSER
HASTALARINA DA
destek veriyor

LÖSEV
Lösemili Çocuklar Vakfı

0312 447 06 60
www.losev.org.tr